བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤2རབ་བྱུང་རི་ཟླའི་ཤིང་རྟ་ལོ། བོད་ཟླ་ 1 ཚེས་ 6 རེས་གཟའ་ལྷག་པ།

ལོ་ 8 ཨང༌། 7 དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག

25th February 2015

དབུ་མའི་ལམ་ནི།
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་
ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་
ཐང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་
གནས་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཚད་ལྡན་མིང་དོན་
མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས།
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་

Vol. 8 Issue 7 Price Rs. 1

གནས་ཚུལ་སྙིང་བསྡུས།

Regd. No. HPTIB00011/08/1/2008-TC

༸གོང་ས་མཆོག་སླར་ཡང་འཛམ་གླིང་ནང་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་རླབས་ཆེན་མི་སྣ་ཨང་དང་པོར་འོས་འདེམས་ཞུས་པ།
༄༅། །དབྱིན་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་ས་ལོན་ཌོན་དུ་
རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཝཌ་ཀིན་དཔེ་དེབ་ཚོང་

ལས་ཚན་པས་ལུས་སེམས་སྲོག་ Watkins
Mind Body Spirit magazine ཅེས་པའི་

དུས་དེབ་དེ་ལོ་ལྟར་ཕྱི་ཟླ་ ༢ ནང་འདོན་སྤེལ་
གནང་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར། དུས་དེབ་དེའི་ནང་
འཛམ་གླིང་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་དང་ཆོས་
ཕྱོགས། རྩོམ་པ་པོ། གློག་བརྙན་བཟོ་
སྐྲུན་པ། དེ་བཞིན་སྒྱུ་རྩལ་བ་སོགས་ཀྱི་
ཁྲོད་ཐོག་མར་གྲགས་ཅན་མི་སྣ་ ༦༠༠
འདེམས་སྒྲུག་གནང་བའི་ཁྲོད་ནས་
རླབས་ཆེན་མི་སྣ་ ༡༠༠ འདེམས་བཞིན་
ཡོད། འདི་ལོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་རླབས་ཆེན་དབུ་
ཁྲིད་བརྒྱ་ཐམ་པའི་མཚན་གཞུང་ནས་
སླར་ཡང་ཨང་དང་པོར་འོས་འདེམས་
ཞུས་འདུགལས་འགུལ་འདི་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡
ལོར་ཐོག་མར་དབུ་འཛུགས་གནང་བ་
ཞིག་ཡིན་འདུག དེ་ཡང་ཚན་པ་དེའི་དྲ་
རྒྱའི་ནང་མཚན་གཞུང་འདེམས་སྒྲུག་གནང་
ཕྱོགས་སྐོར་འཁོད་དོན། ང་ཚོས་མི་སྣ་གང་

མང་ཚུད་ཐབས་ཆེད་འབད་བརྩོན་གང་ཡོད་ཞུ་
བཞིན་ཡོད་པ་བཞིན།
ཐེངས་འདིར་མཚན་གཞུང་
འདེམས་སྒྲུག་བྱེད་སྐབས་འོས་གཞིའི་ནང་ཚུད་
ཆེད་དུ་ཆ་རྐྱེན་ཚང་དགོས་པ་རྣམས་ནས་གལ་
གནད་ཆེ་ཤོས་གཙོ་བོ་ཁག་གསུམ་ཡོད་པ་
རྣམས་ནི།
༡༽ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡ བར་གསོན་
པོར་འཚོ་བཞུགས་ཡོད་པ་ཡིན་དགོས་པ།

༢༽གང་ཟག་དེས་ཆོས་ཕྱོགས་ཐོག་འཛམ་
གླིང་ཁྱོན་དུ་དམིགས་བསལ་བྱས་རྗེས་བཞག་
ཡོད་པ།

༣༽ གང་ཟག་དེའི་སྐོར་དྲ་རྒྱའི་ནང་མང་
ཚོགས་ཀྱི་ཡང་སེ་དོ་སྣང་བྱས་ཏེ་མང་ཚོགས་
ཁྲོད་གླེང་སློང་ཤུགས་ཆེ་ཡོད་པ་དགོས་རྒྱུ་
སོགས་ཚང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་སྐོར་འཁོད་འདུགདེ་ཡང་ལུས་སེམས་སྲོག་ Wat-
kins Mind Body Spirit magazine ཅེས་

པའི་དུས་དེབ་ཀྱི་དྲ་རྒྱའི་སྟེང་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥
ལོའི་འཛམ་གླིང་ནང་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་
འགུལ་རླབས་ཆེ་ཤོས་གཏོང་གནང་མཛད་
མཁན་མི་སྣ་གྲགས་ཅན་བརྒྱའི་མཚན་གཞུང་
གསལ་བསྒྲགས་གནང་བའི་ནང་ནས་བོད་
ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་ཨང་
དང་པོར་འདེམས་ཐོན་བྱུང་ཡོད་སྐོར་བཀོད་
ནས་གཤམ་དུ་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གི་
སྐུ་ཚེའི་མཛད་རྣམ་ཞིབ་ཕྲ་བཀོད་ཡོད་འདུག་
པ་ནི། ལོ་གསར་པ་ཤར་བ་དང་དུས་མཚུངས་
༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
མཛད་འཕྲིན་སྔར་བས་རྒྱལ་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་
ཧ་ཅང་བཟང་བས་ང་ཚོ་བོད་འབངས་རྣམས་
དགའ་མགུ་ཡི་རང་ངང་ནས་གོང་གསལ་དུས་
དེབ་རྩོམ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་དང་འོས་འཕེན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་དྲང་བདེན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བར་
སྙིང་དབུས་ནས་བཀྲིན་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ལགས།།

སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་གི་འཚམས་འདྲི།
༄༅། །ཉེ་ལམ་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྡི་ལིའི་ནང་
འོས་བསྡུའི་སྐབས་འོས་གྲངས་ཧ་ཅང་མཐོ་
པོས་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ནས་ལྡི་ལིའི་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་
ཁྱབ་བློན་ཆེན་དུ་བསྐོ་གཞག་བྱུང་བ་སྐུ་ཞབས་
ཨར་ཝིན་ཀེ་ཇི་རི་ཝལ་མཆོག་ལ་བོད་མིའི་
སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་
གཞོན་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་
མཆོག་གིས་འཚམས་འདྲི་ཞུས་པའི་ནང་འཁོད་
དོན། ཉེ་ལམ་ལྡི་ལིའི་འོས་བསྡུའི་ནང་སྐུ་ཉིད་
མཆོག་ལ་གཟེངས་སུ་ཐོན་པའི་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་
པར་ང་ཚོར་དགའ་ཚོར་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཐོབ་བྱུང།
ངས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ནས་སྐུ་ཉིད་
མཆོག་ལྡི་ལིའི་སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་དུ་བསྐོ་གཞག་
བྱུང་བར་སྙིང་ཐག་པ་ནས་དགའ་བསུའི་འཚམས་
འདྲི་ཞུ་རྒྱུ་མ་ཟད། སྐུ་ཉིད་ཀྱི་ལས་དོན་གང་སྤྱིའི་
ཐོག་བྱ་བ་ལམ་ལྷོང་ཡོང་བའི་སྨོན་ལམ་ཤུགས་
དྲག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
དེ་སྔ་སྐུ་ཉིད་མཆོག་གིས་བོད་མི་
མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་རྣམས་
ལ་སྣེ་ལེན་གཟབ་རྒྱས་གནང་བྱུང་བར་བཀའ་
དྲིན་རྗེས་དྲན་ཞུ་རྒྱུ་དང་། སྐུ་ཉིད་མཆོག་རྒྱ་
གར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་གལ་ཆེ་ཞིག་ཆགས་
ཡོད་སྟབས་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་འདོན་གནང་
མཛད་པའི་གཉིས་སྨན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་
བྱུས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་
གསལ་ཐབས་གནང་རོགས། ཞེས་འབོད་སྐུལ་ཞུ་
རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་འཁོད་འདུགལྷོ་ཨ་མི་རི་ཁའི་སྐུ་ཚབ་
དོན་ཁང་གསར་པའི་
དོན་གཅོད་བསྐོ་གཞག
༄༅། །ལྷོ་ཨ་མི་རི་ཁའི་གླིང་ཆེན་ཁུལ་གྱི་
རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ལ་འབྲེལ་བ་གནང་མཁན་
ད་བར་བྱང་ཨ་རིའི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ལས་
ཁུངས་ནང་ལྷོ་ཨ་མི་རི་ཁའི་འབྲེལ་མཐུད་པ་
ཞེས་པའི་མིང་གནས་ཅན་གྱི་འགན་འཛིན་
ལས་བྱེད་གཅིག་ཡོད་མུར། འདས་པའི་ལོ་
གཉིས་ནང་ལྷོ་ཨ་མི་རི་ཁར་སྐུ་ཚབ་དོན་
གཅོད་ལས་ཁུངས་ཤིག་ཟུར་འཛུགས་གནང་
རྒྱུའི་ཐད་རྟོག་ཞིབ་དང་འཆར་འགོད་ལས་དོན་
རིམ་པར་ཞུས་འབྲས་སུ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་
༤ ཚེས་ ༡ ནས་ལྷོ་ཨ་མི་རི་ཁའི་གླིང་ཆེན་
ཁུལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་དང་ས་ཁུལ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་
སྦ་ར་ཛིལ་(Brazil) དུ་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་
ཁང་ (Tibet House Brazil) གི་ངོ་བོར་ལྷོ་
ཨ་མི་རི་ཁའི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ལས་ཁུངས་
ཤིག་གསར་འཛུགས་གནང་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་
གནང་བ་དང་སྦྲགས། བཀའ་ཤག་ནས་ད་ལྟ་

ལྷོ་ཨ་མི་རི་ཁའི་འབྲེལ་མཐུད་པ་དྲུང་ཆེ་ཚེ་
དབང་ཕུན་ཚོགས་ལགས་སུ་ལྷོ་ཨ་མི་རི་ཁའི་
སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་གསར་པར་བསྐོ་གཞག་
གནང་འདུག དེ་ཡང་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཀྱི་
ལས་ཡུན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡ ནས་
དབུ་འཛུགས་གནང་རྒྱུ་ཡིན་འདུགདཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་གསར་འགོད་ལྷན་ཚོགས་སུ་གསུང་བཤད་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་
རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་འགོད་ཉིན་མོའི་དུས་སྟོན་
དང་སྟབས་བསྟུན། རྒྱལ་ས་ལྡི་ལིའི་ཉེ་འགྲམ་
ནོའི་ཌ་ཞེས་པའི་ནང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་མར་
ཝ་སྒྱུ་རྩལ་ཁང་དུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་འགོད་
བསྟི་གནས་ཁང་གིས་གོ་སྒྲིག་འོག བོད་མིའི་
སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་གེ་
མཆོག་གིས་ཉིན་གྲངས་གསུམ་རིང་གི་རྒྱལ་
སྤྱིའི་གསར་འགོད་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དུས་སྟོན་
International Journalism Day དབུ་
འབྱེད་གནང་བ་དང་སྦྲགས། འཛམ་གླིང་ཞི་
བདེ་དང་གསར་འགོད་ལས་དོན། ཞེས་པའི་
བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་དོན།
ཞི་བདེ་བརྗོད་སྐབས་དམག་འཁྲུག་མེད་པ་ཙམ་
གྱི་དོན་མིན། སྤྱིར་འཚེ་བས་འཚེ་བ་འགོག་མི་
ཐུབ་པ་ནི་དེང་སྐབས་འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྲུ་གང་
སར་འཇིགས་སྐུལ་དྲག་སྤྱོད་པར་འཚེ་བའི་
ལམ་ནས་གདོང་ལེན་བྱེད་ཐབས་ཇི་ཙམ་བྱས་
ཀྱང་རྙོག་གྲ་སེལ་རྒྱུའི་ཚབ་ཏུ་འཇིགས་སྐུལ་
དྲག་སྤྱོད་པ་ཚོས་ད་དུང་འཚེ་བའི་ལས་དོན་
གཅིག་མཇུག་གཉིས་མཐུད་སྤེལ་བཞིན་པའི་
གནས་ཚུལ་མཐོང་ཆོས་སུ་ཡོད། དེར་བརྟེན་
འཚེ་བའི་གཉེན་པོ་མཆོག་དེ་འཚེ་བ་མེད་པའི་
ལམ་གཅིག་པུ་ཡིན།
སྤྱིར་འགྲོ་བ་མི་རིགས་རྣམས་ལ་

དྲང་བདེན་གྱི་ནུས་ཤུགས་འབྱིན་མཁན་གཙོ་
བོ་ཞིག་གསར་འགོད་ལས་རིགས་དེ་ཆགས་
ཡོད། དེར་བརྟེན་གསར་འགོད་པ་ཚོས་འཛམ་

གླིང་ཁྱོན་དུ་འཚེ་བ་དང་འཚེ་བ་མེད་པའི་ལམ་
ལ་བརྟེན་ནས་འཐབ་རྩོད་བྱེད་མཁན་ཕྱོགས་
གཉིས་ཀའི་གནས་ཚུལ་ལ་དོ་སྣང་ཆེ་ཆུང་
གཅིག་མཚུངས་སུ་བལྟ་དགོས། བོད་མིའི་
འཐབ་རྩོད་ལྟ་བུར་མཚོན་ནའང་ལོ་ངོ་བཅུ་ཕྲག་
མང་པོའི་རིང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་
ཐབས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབད་བརྩོན་གནང་
དང་གནང་མུས་ཡིན་ནའང་། གསར་འགོད་
པ་ཚོས་དེ་ཙམ་དོ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་མེད། གལ་ཏེ་
གསར་འགོད་པ་ཚོས་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་
ལམ་ལ་དོ་སྣང་མ་གནང་བར་འཚེ་བ་དང་དྲག་
སྤྱོད་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཐབ་རྩོད་བྱེད་
མཁན་ཚོར་དོ་སྣང་བྱས་བསྡད་ན། དྲག་གནོན་

དང་བརྙས་བཅོས་འོག་དཀའ་སྡུག་མྱོང་བཞིན་
པའི་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་སོགས་ཀྱིས། འཚེ་
བའི་ལམ་བརྟེན་ནས་འཐབ་རྩོད་བྱས་ན་གསར་

འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་གི་ཧ་ཅང་དོ་སྣང་བྱེད་
བཞིན་ཡོད་པར་བརྟེན། ང་ཚོས་འཚེ་བའི་ལས་
འགུལ་སྤེལ་ན་དགེ་མཚན་ཆེ་བ་འདུག ཅེས་
ཁོང་ཚོར་འཚེ་བའི་ཐབས་ལམ་ལ་འགྲོ་དགོས་
པའི་སྐུལ་དེད་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཉེན་ཡོད།
ཅེས་གསུངས། སྤྱིར་ལྷན་ཚོགས་སྐབས་རྒྱ་
གར་གྱི་དེ་སྔའི་བློན་ཆེན་ཟུར་པ་སྐུ་ཞབས་བྷི་
ཤི་མ་ན་རེན་སིངྒ་ Dr. Bhishma Narian
Singh མཆོག་སོགས་ཕེབས་ཡོད་པ་མ་ཟད།
མེན་མར་དང་ཨར་ཇེན་ཊི་ན། ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཁ།
ཀོ་ལམ་བྷི་ཡ། འབྲུག བྷང་ལ་དེ་ཤི། ཨུ་རུ་སུ་
བཅས་རྒྱལ་ཁབ་ ༣༠ ཙམ་ནས་གསར་འགོད་
པ་འདུ་འཛོམས་བྱུང་འདུགཧི་མཱ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་མཆོག་ལ་
འཚམས་འདྲི་ཞུས་པ།
༄༅། །ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་རྒྱ་རི་སྒྲོལ་མ་
མཆོག་གིས་ཧི་མཱ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་
བློན་ཆེན་སྐུ་ཞབས་ཝིར་བྷདྲཱ་སིངྒ་ Mr.
Virbhadra Singh མཆོག་ལ་བོད་
ཀྱི་ལོ་གསར་འཆར་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་དང་
བསྟུན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་
རྡ་རམ་ས་ལར་སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་མཆོག་དང་
མཇལ་འཕྲད་ཞུས་ནས་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་
འཆར་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་དང་བསྟུནའཚམས་
འདྲིའི་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུས་འདུགགཞན་ཡང་མཇལ་འཕྲད་སྐབས་

མངའ་སྡེའི་བློན་ཆེན་ཇི་ཨེ་སི་བྷ་ལི་ Mr. G. S
Bali མཆོག་དང་མངའ་སྡེའི་བློན་ཆེན་ལྕམ་སྐུ་
ཝིདྱ་སི་ཊོག་ Ms. Vidya Stokes མཆོག་
བཅས་ཀྱང་ཕེབས་འདུག ཕྱོགས་མཚུངས་སྐབས་
དེར་ནང་སྲིད་དྲུང་ཆེ་ཁོར་ལྷ་ཚང་བསོད་ནམས་
སྟོབས་རྒྱལ་ལགས་ཀྱང་ཆེད་བཅར་ཞུས་འདུགདཔལ་ལྡན་འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱུག་མའི་
ཚེས་གཏོར་བསྐྱངས་པ།
༄༅། །བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༢ བོད་ཟླ་ ༡ ཚེས་
༡ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་རབ་
གནས་ཤིང་ལུག་ལོའི་རང་ཞལ་གསར་དུ་བཞད་
པའི་རྟེན་འབྱུང་ཉིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་
འདུན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གིས་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་
དུ་ལྷ་མོའི་ཚེས་གཏོར་གཟབ་རྒྱས་མཛད་སྲོལ་
ལྟར་༸རྒྱལ་དབང་རིམ་བྱོན་ནས་བསྐྱངས་དང་
སྐྱོང་མུས་བཞིན། ལོ་གསར་ཚེས་གཅིག་ཉིན་
གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༧།༠༠ པའི་ཐོག་རྡ་ས་ཐེག་
ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཡང་སྟེང་དུ་
དཔལ་ལྡན་འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱུག་མའི་ཚེས་
གཏོར་རྟེན་འབུལ་དངོས་གཞི་བསྐྱངས།

པར་ངོས་གཉིས་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 1ཚེས་ 6 ཕྱི་ཟླ་ 2 ཚེས་ 2 ༢5

ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཁའི་གྲོས་ཚོགས་དབུ་འབྱེད་ཀྱི་མཛད་སྒོར་བོད་མིའི་སྐུ་ཚབ་མཉམ་ཞུགས་གནང་བ། ༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡༢

ཉིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཕྱི་དྲིལ་ལས་
ཁུངས་ཀྱི་དྲིལ་བསྒྲགས་དྲུང་ཆེ་བཀྲ་ཤིས་ཕུན་
ཚོགས་ལགས་དང་ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཁའི་ South
Africa སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་སྣང་ཟ་ཆོས་སྒྲོན་
ལགས། ལས་བྱེད་བསྟན་འཛིན་ཀུན་བཟང་
ལགས་བཅས་ཀྱིས་ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཁའི་གྲོང་ཁྱེར་
ཀེབ་ཊ་ཨོན་ནང་གྲོས་ཚོགས་དབུ་འབྱེད་ཀྱི་
མཛད་སྒོའི་སྐབས་ཡོངས་གྲགས་སུ་རྒྱལ་
ཡོངས་གཏམ་བཤད། ཅེས་ཡུལ་དེའི་གྲོས་
ཚོགས་གོང་འོག་གཉིས་ཀའི་ཚོགས་མི་རྣམས་
ཚང་འཛོམས་ཐོག་སྲིད་འཛིན་ཇེ་ཀོབ་ཛུ་མ་
President Jacob Zuma མཆོག་གིས་གཏམ་
བཤད་སྤེལ་བའི་མཛད་སྒོ་ཚོགས་སྲོལ་འདུག་
པ་དེའི་ཐོག་མཉམ་ཞུགས་གནང་འདུགདེ་ནི་གཙོ་བོ་ཡུལ་དེའི་ཨིན་ཁ་
ཏ་རང་དབང་ཚོགས་པས་ Inkatha Free-
dom Party བོད་དོན་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་
ཆེ་གནང་བཞིན་པར་བརྟེན་ཐེངས་འདིར་བོད་
མིའི་སྐུ་ཚབས་རྣམས་མཛད་སྒོར་མགྲོན་འབོད་

གནང་བ་ཞིག་ཡིན་འདུག་པ་མ་ཟད། བོད་མིའི་
སྐུ་ཚབ་རྣམས་པའི་ཞུགས་གྲལ་དུ་དེ་སྔའི་ཡུལ་
དེའི་སྲིད་འཛིན་གནང་མྱོང་མཁན་སྐུ་ཞབས་ཐ་
བྷོ་ཨེམ་བྷེ་ཀི་ Thabo Mbeki མཆོག་དང་ཌི་
ཀི་ལག་F. We de Klerk མཆོག་བཅས་ཀྱང་
ཞུགས་ཡོད་འདུགདེ་ཡང་ཉིན་དེའི་ཉིན་གུང་དྲིལ་
བསྒྲགས་དྲུང་ཆེ་བཀྲ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས་ལགས་
དང་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་སོགས་ཀྱིས་ཨིན་ཁ་
ཏ་རང་དབང་ཚོགས་པ་ཞུ་བའི་ཡུལ་དེའི་ཆབ་
སྲིད་ཚོགས་པ་དང་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་ཧ་
ཅང་གནང་མཁན་ཚོགས་པ་དེའི་ཚོགས་གཙོ་
རྒྱལ་སྲས་ཡིན་པ་སྐུ་ཞབས་མན་གྷོ་སུ་ཐུ་བྷུ་ཐེ་
ལེ་ཛི་ Prince Mangosuthu Buthelezi

མཆོག་དང་། ཚོགས་པ་དེའི་སྤྱི་ཁྱབ་དྲུང་ཆེ་
ལྕམ་སྐུ་ན་ཀུ་མོ་ Ms. SJ Nkomo མཆོག་
བཅས་སོ་སོར་མཇལ་འཕྲད་གནང་འདུགསྐབས་དེ་དག་ཏུ་དྲིལ་བསྒྲགས་དྲུང་ཆེས་དེང་
སྐབས་བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་སྤྱི་
དང་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་

གིས་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ཡོངས་སུ་འགྲོ་བ་མིའི་
རིན་ཐང་གོང་མཐོར་གཏོང་ཐབས་དང་། ཆོས་
ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་གོང་སྤེལ། དེ་བཞིན་བོད་

ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སོགས་མི་ཉམས་གོང་
སྤེལ་དང་ཉམས་པ་གསོར་ཆུད་ཆེད་མཛད་
ཁུར་རྒྱ་ཆེ་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་ཡོད་སྐོར་
དང་། དེ་བཞིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་
ལས་དོན་གནང་ཕྱོགས་སྐོར་ཞིབ་ཕྲ་གསལ་
བཤད་ཞུས་པ་དང་སྦྲགས། ལྷག་པར་བོད་
མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་རྣམ་པས་
རྒྱ་ནག་འགོ་ཁྲིད་དང་ལྷན་གཉིས་སྨན་དབུ་

མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་རྒྱུན་སྐྱོང་གནང་ཐོག་
བོད་ཀྱི་གནད་དོན་གསལ་ཐབས་ཆེད་འབད་
བརྩོན་གནང་དང་གནང་མུས་ཡིན་སྐོར་རྣམས་

གསལ་བཤད་ཞུས་འདུག། སྤྱིར་ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་
ཁའི་གྲོས་ཚོགས་ནང་ཨིན་ཁ་ཏ་རང་དབང་
ཚོགས་པའི་འཐུས་མི་ ༡༡ ཡོད་འདུག་པ་དང་།
ཚོགས་པ་དེས་ད་བར་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་
ཤུགས་ཆེ་གནང་དང་གནང་མུས་ཡིན་འདུགལྷག་པར་ཚོགས་གཙོ་རྒྱལ་སྲས་མཆོག་གིས་
ཨི་ཊ་ལིའི་རྒྱལ་ས་རོམ་ Rome དང་སི་ཀོ་ཊི་
ལེན་ཌིའི་རྒྱལ་ས་ཨེ་ཌིན་བྷག་སོགས་ Ed-

inburg ནང་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་
སྤྱིའི་ཚོགས་ཆེན་མང་པོའི་ཐོག་མཉམ་ཞུགས་
གནང་མྱོང་ཡོད་འདུག གཞན་ཡང་ཐེངས་
འདིར་བོད་མིའི་སྐུ་ཚབ་རྣམས་པས་ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་
ཁའི་ཀེབ་ཊ་ཨོན་ Cape Town City གྲོང་
ཁྱེར་གྱི་གྲོང་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་གཞོན་པ་སྐུ་ཞབས་
ཨལ་ཌར་མན་ཨེ་ཡན་ནེལ་སོན་ Mr. Al-
derman Ian Nelison མཆོག་དང་མཇལ་
འཕྲད་གནང་འདུག སྐབས་དེར་ཁོང་གིས་རྒྱ་
ནག་དང་འབྲེལ་ཡོད་དཔོན་རིགས་དང་ལྷན་
བོད་དོན་གླེང་སྐབས་རྒྱ་ནག་དཔོན་པོ་ཚོས་མི་
འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཤུགས་ཆེ་སྟོན་གྱི་ཡོད་
སྐོར་བོད་མིའི་སྐུ་ཚབ་རྣམས་ལ་གསལ་བཤད་
གནང་བར་དྲིལ་བསྒྲགས་དྲུང་ཆེས་སྐབས་
དེར་བོད་མིའི་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གཞུང་
དང་ལྷན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་རྒྱུན་
སྐྱོང་གནང་ཐོག་བོད་དོན་འགྲིག་ཆགས་ཡོང་
ཆེད་ལན་དགུ་ཆད་མཐུད་ཀྱིས་འབད་བརྩོན་
མུ་མཐུད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་སྐོར་གསལ་བཤད་
ཞུས་ཡོད་འདུགཕྱི་དྲིལ་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་ཡུ་རོབ་བོད་རིགས་གཞོན་སྐྱེས་རྣམས་ལ་གསུང་བཤད་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༢༢
ཉིན་གྱི་ཕྱི་དྲོར་སུད་སིའི་གྲོང་ཁྱེར་ཛུ་རིཀ་ཏུ་

ཡུ་རོབ་བོད་རིགས་གཞོན་ནུ་མཐུན་ཚོགས་
ཀྱིས་གོ་སྒྲིག་འོག་བོད་རིགས་གཞོན་སྐྱེས་

གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་ཁྱོན་བོད་མི་གྲངས་ ༧༠
བརྒལ་བ་འདུ་འཛོམས་ཐོག་ཕྱི་དྲིལ་བཀའ་
བློན་བདེ་སྐྱིད་
ཆོས་དབྱངས་
མཆོག་གིས་
གསུང་བཤད་

གནང་དོན།
རྣམ་པ་ཚོ་མི་
ཐོག་གཞོན་པ་
ཚོས་དུས་རྟག་
ཏུ་༸གོང་ས་
མཆོག་གིས་
བོད་འབངས་རྣམས་ལ་དྲིན་གྱི་བསྐྱངས་པའི་
བཀའ་དྲིན་སྙིང་ལ་བཅངས་ཏེ་བོད་མིའི་སྒྲིག་

འཛུགས་ལ་རམ་འདེགས་དང་། ཞབས་ཕྱི།
བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་ཁག་མི་ཉམས་
གོང་འཕེལ་ཡོང་ཐབས་ལ་ཕྱར་གྲུ་མཉམ་
འདེགས་ཀྱིས་རྒན་པའི་མཇུག་གཞོན་པས་
མཐུད་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས། དེ་བཞིན་འབྱུང་
འགྱུར་གྱི་བདག་པོ་གཞོན་ནུ་ཕོ་མོ་ཚང་མས་
༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
དགོངས་གཞི་ཟབ་མོ་དང་ཡོངས་སུ་མཐུན་
པའི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་
ཉམས་པ་སོར་ཆུད་དང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་
ཡོང་ཐབས་སུ་སྔར་ལྷག་འབད་བརྩོན་གནང་
རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་བཞིན་གཞོན་
སྐྱེས་རྣམས་ནས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་
འགྲོ་ལུགས་ལ་ཐུགས་སྣང་དང་འབྲེལ་དབུ་

འོག་སྤུང་འདེགས་གནང་རྒྱུ་གལ་འགངས་
ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། ༸གོང་ས་མཆོག་དང་མི་
རབས་རྒན་པ་ཚོས་སྐུ་ངལ་སྐྱོན་ཏེ་བཙུགས་
པའི་ང་ཚོའི་སྒྲིག་འཛུགས་འདི་ཚགས་ཚུད་
ཤིག་ཡོང་ཆེད་སྒྲིག་འཛུགས་འདི་བདག་པོ་
རྒྱག་དགོས་ཀྱི་ཡོད།
འདས་པའི་ལོ་ངོ་ ༥༠ གོང་དང་
ད་ལྟའི་གནས་སྟངས་གཉིས་བསྡུར་ན་ད་ཆ་
རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་དང་རྒྱ་ནག་ནང་ཧ་ཅང་འགྱུར་
བ་ཆེན་པོ་ཕྱིན་ཡོད། དུས་ཀྱི་འགྱུར་བའི་
འཕེལ་རིམ་དང་བསྟུན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་
ཀྱི་ནུས་པ་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཐབས་ལ་རང་
གཞན་ཚང་མས་འགན་འཁུར་བླངས་ཏེ་ལས་
འགན་བསྒྲུབ་རྒྱུ། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་

དམིགས་ཡུལ་གང་ཡིན། ༸གོང་ས་མཆོག་
གིས་དགོངས་གཞི་ཇི་ཡིན་ཁོངས་སུ་ཆུད་པའི་
ཐོག་མི་རིགས་གཞན་དང་གྲོགས་པོ་སྒྲིག་སྟེ་
བོད་དོན་ངོ་སྤྲོད་གནང་རྒྱུའི་འགན་བབ་ང་ཚོ་
ཚང་མར་ཡོད། བོད་དོན་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་
བཞིན་སྤྱོད་པ་འཚེ་བ་མེད་པའི་ལམ་ལ་གཞི་
བཅོལ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། དྲང་བདེན་ལ་
དགའ་བའི་མི་ཚོས་མུ་མཐུད་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་
གི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་
ཆེ་རུ་དང་བོད་དོན་གྱི་རྨང་གཞི་བརྟན་པོ་ཡོང་
ཐབས་ཐད་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་
ནུས་པ་སྐྱེད་སྲིང་གནང་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་
པོ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་
འདུགལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཁའི་གྲོང་ཁྱེར་ཀེབ་ཊ་ཨོན་ནང་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་གསར་འཛུགས་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་
དྲིལ་བསྒྲགས་དྲུང་ཆེ་བཀྲ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས་
ལགས་ཀྱིས་ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཁའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་
ཕྱི་འབྲེལ་ལས་དོན་ཚོགས་ཆུང་གི་ཚོགས་
གཙོ་སྐུ་ཞབས་མ་སང་གོ་ Mr. M.S.A. Ma-
sango མཆོག་གིས་གཙོས་ཚོགས་ཆུང་གི་
ལས་བྱེད་གསུམ་དང། ཉམས་ཞིབ་པ་བཅས་
དང་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་དེང་སྐབས་བོད་ནང་
གི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་སྐོར་དང་། ༸གོང་ས་
༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་རྒྱལ་
སྤྱིའི་ནང་མཛད་ཁུར་གཙོ་བོ་གསུམ་གྱི་ཐོག་
སྐུ་ངལ་ཧ་ཅང་མཛད་བཞིན་པ། དེ་བཞིན་བོད་
མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལས་དོན་སྤེལ་ཕྱོགས་
སྐོར་སོགས་ཞིབ་ཕྲ་གསལ་བཤད་གནང་བ་མ་
ཟད། ལྷག་པར་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་
རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་ལྷན་བོད་རྒྱ་གཉིས་སྨན་གྱི་
སྲིད་བྱུས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་ལངས་ཕྱོགས་གཞི་
རྩར་བཟུང་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་འཚེ་མེད་
ཞི་བ་དང་གྲོས་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་གསལ་ཐབས་

གནང་བཞིན་ཡོད་སྐོར་གསལ་བཤད་གནང་
ཡོད། ཕྱོགས་མཚུངས་དྲུང་ཆེས་སྐབས་དེར་
ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཁའི་ནང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་སྐུ་ཚབ་
དོན་ཁང་གི་ལས་དོན་གནང་ཕྱོགས་སྐོར་སོགས་
གསལ་བཤད་ཞུས་པ་དང་སྦྲགས། འབྲེལ་ཡོད་
གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་གོང་རིམ་རྣམས་ལ་གནད་དོན་
དེ་དག་སྐོར་གསལ་སྟོན་གནང་སྐྱོང་ཡོང་བའི་
འབོད་སྐུལ་ཡང་ཞུས་འདུག་པར། སྐབས་དེར་
སྐུ་ཞབས་མ་སང་གོ་མཆོག་གིས་དོ་སྣང་ཧ་ཅང་
ཆེན་པོས་གསན་འཇོག་གནང་འདུག་པ་མ་ཟད།
ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཁའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་གོང་
རིམ་རྣམས་ལ་གནས་ཚུལ་དེ་དག་སྐོར་འགྲེལ་
བརྗོད་ཞུ་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་ཡང་གནང་འདུགསྤྱིར་ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཁའི་གྲོས་ཚོགས་ནང་ཕྱི་འབྲེལ་
ལས་དོན་ཚོགས་ཆུང་ཞིག་ཟུར་འཛུགས་ཡོད་
པ་དེའི་ནང་ཁྱོན་ཚོགས་མི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་
མི་ཤ་སྟག་མི་གྲངས་ ༡༣ ཡོད་ཁོངས་ནས་
ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཁ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀོངྒ་རེ་སི་ཚོགས་
པ་ ANC ཟེར་བ་ནས་ཚོགས་མི་དྲུག་ཡོད་
འདུག དེའི་ཁོངས་ནས་གཅིག་སྐུ་ཞབས་མ་

སང་གོ་མཆོག་ཡིན་འདུག་པ་དང་ཐེངས་འདིར་
དྲིལ་བསྒྲགས་དྲུང་ཆེ་དང་སྐུ་ཞབས་མ་སང་གོ་
མཆོག་གི་མཇལ་འཕྲད་དེ་གོ་སྒྲིག་གནང་མཁན་
ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཁའི་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ཡིན་འདུགགཞན་ཡང་དེ་ཉིན་སྔ་དྲོ་དྲིལ་བསྒྲགས་དྲུང་ཆེ་
དང་ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཁའི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་སྣང་ས་
ཆོས་སྒྲོན་ལགས། དེ་བཞིན་འབྲེལ་ཡོད་ལས་
བྱེད་བསྟན་འཛིན་ཀུན་བཟང་ལགས་བཅས་བོད་
མིའི་སྐུ་ཚབ་རྣམ་པས་ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཁའི་ཨིན་ཁ་ཏ་
རང་དབང་ཚོགས་པ་ Inkhata Freedom Par-
ty ཞུ་བའི་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པ་དེའི་གྲོས་ཚོགས་
འཐུས་མི་ཁྱོན་བཅུ་ཡོད་ཁོངས་ནས་འཐུས་མི་
དགུ་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་འདུག འཐུས་མི་
གཅིག་ནི་རྒྱལ་སྲས་བྷུ་ཐེ་ལེ་ཛི་Prince Buthe-
lezi མཆོག་ཡིན་འདུག མཇལ་འཕྲད་སྐབས་
གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་རྣམས་ཀྱིས་བོད་མིའི་སྐུ་
ཚབ་རྣམས་ལ་སྣེ་ལེན་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་པ་མ་
ཟད། སྐབས་དེར་དྲིལ་བསྒྲགས་དྲུང་ཆེས་བོད་
དོན་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་ཞིབ་ཕྲ་ཞུས་པ་རྣམས་ལ་དོ་
སྣང་ཆེན་པོས་གསན་འཇོག་ཡང་གནང་འདུགལྷན་ཚོགས་སྐབས་ཀྱི་འགན་འཛིན་མཆོག་ནས་
ཀྱང་བོད་ནང་འགྲོ་སྐྱོད་ལ་དམ་བསྒྲགས་བྱེད་
མུས་དེ་དག་དང་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་
ཞིག་ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་མྱངས་པར་བརྟེན་དེང་
སྐབས་བོད་ནང་
གི་བོད་མི་ཚོའི་
གནས་སྟངས་ལ་
སེམས་ཚོར་ཆེན་
པོས་གདུང་སེམས་
མཉམ་སྐྱེ་གནང་བ་
དང་སྦྲགས་ཆབ་

སྲིད་ཚོགས་པས་
ད་བར་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བཞིན་པ་དེ་
མུ་མཐུད་རྒྱུན་སྐྱོངས་གནང་རྒྱུ་མ་ཟད། འབྱུང་
འགྱུར་བོད་དོན་ཐོག་གང་ཐུབ་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་
ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུའི་ཐོག་འབད་བརྩོན་
ལྷོད་མེད་གནང་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་ཡང་གནང་
འདུག ཉིན་དེའི་ཕྱེད་ཡོལ་དུ་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་
ཚོགས་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཤིག་ཏུ་དྲིལ་བསྒྲགས་
དྲུང་ཆེས་བོད་ནང་གི་དེང་སྐབས་ཛ་དྲག་གི་

གནས་སྟངས་སྐོར་སྤྱི་དང། དེ་བཞིན་བོད་མིའི་
སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལས་དོན་སྣང་ཕྱོགས། གཞན་
ཡང་ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཁའི་སྐུ་ཚབ་དོན་ཁང་གི་ལས་
དོན་སྤེལ་ཕྱོགས་སྐོར་སོགས་ཞིབ་ཕྲ་གསལ་

བཤད་གནང་ཡོད། ཕྱོགས་མཚུངས་སྐབས་
དེར་ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཁའི་གྲོང་ཁྱེར་ཀེབ་ཊ་ཨོན་ནང་
ཚོགས་མི་ལྔ་ལས་གྲུབ་པའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་
ཚོགས་པ་ཞིག་གསར་འཛུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་
འདུག ད་ལྟའི་སྐབས་ཚོགས་མི་ལྔ་ཡོད་པ་ཁོང་
རྣམས་ནི་ནི་ཀི་ Niki དང་ཇོན་ལུ་ཝི་སི།John
Loius ཨེ་ཌམ། Adam ཀ་རེན། Karen ཨེ་རི་
ཀ་ Erika བཅས་ཡིན།།

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་གསུམ་པ། 1ཚེས་ 6 ཕྱི་ཟླ་ 1 ཚེས་ 25 3

ཨ་རིའི་ཕྱི་སྲིད་ལས་ཁུངས་ནང་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་ཐེངས་དང་པོར་
སྲུང་བརྩི་ཞུས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༢༣
བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་ཚེས་༥ཉིན་ཨ་མི་རི་ཁའི་
ཕྱི་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བོད་དོན་དམིགས་
བསལ་འབྲེལ་མཐུད་པ་ལྕམ་སྐུ་ས་ར་སི་ཝེལ་
Sarah Sewallམཆོག་གིས་ཕྱི་སྲིད་ལས་
ཁུངས་ནང་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་སྲུང་བརྩི་ཞུས་
ཡོད་འདུག སྐབས་དེར་མཛད་སྒོའི་ཐོག་ཨ་
རིའི་ཕྱི་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བོད་དོན་དམིགས་
བསལ་འབྲེལ་མཐུད་པ་ལྕམ་སྐུ་ས་ར་སི་ཝེལ་
མཆོག་གིས་བོད་མི་ཨ་རི་བ་རྣམས་དང་ཨ་
རིའི་གཞུང་འབྲེལ་མི་སྣ། ཨ་རིའི་ཕྱི་སྲིད་ལས་
ཁུངས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་བཅས་སྐུ་མགྲོན་རྣམས་ལ་
འཚམས་འདྲི་ཞུས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་མི་
ཚོ་མི་འབོར་གྱི་ཆ་ནས་ཉུང་ཉུང་ཡིན་ཡང་། སོ་
སོའི་ངོ་བོ་དང་རིག་གཞུང་མི་ཉམ་རྒྱུན་འཛིན་
ཐུབ་པ་དང་། ད་རེས་ཕྱི་སྲིད་ལས་ཁུངས་ནང་
བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་སྲུང་བརྩི་དང་བོད་མིའི་ངོ་
བོ་ངོ་སྤྲོད་གནང་ཐུབ་པར་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོ་

བྱུང་ཞེས་གསུངས་འདུག དེ་མིན་སྔ་ལོ་ཁོ་མོ་
རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་ནང་འཚམས་གཟིགས་
སྐབས་བོད་
རིགས་རྣམས་
ཐུག་འཕྲད་

སྐབས་ཀྱི་
མྱོང་ཚོར་
སྐོར་གསུངས།
དེ་རྗེས་༸གོང་
ས་མཆོག་
གི་དམིགས་
བསལ་སྐུ་ཚབ་ཟུར་པ་བཀའ་ཟུར་རྒྱ་རི་བློ་
གྲོས་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གིས་བོད་ཀྱི་ལོ་
གསར་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་དང་འབྲེལ་བོད་ཀྱི་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་
ཡིག་བཅས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུ་གལ་གནད་ཆེན་
པོར་བརྩིས་ནས་དམིགས་བསལ་གཞུང་འབྲེལ་
ཐོག་སྲིད་བྱུས་གཏན་འབེབས་གནང་བ་ཙམ་མ་

ཟད། དོན་དངོས་ལག་བསྟར་གནང་མུས་ཡིན་
སྐོར་སོགས་ངོ་སྤྲོད་དང་འབྲེལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་

ཞུས་འདུག ཐེངས་འདིར་ཨ་རིའི་ཕྱི་སྲིད་ལས་
ཁུངས་ནང་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་སྲུང་བརྩི་ཞུས་
པ་ཐོག་མ་དེ་ཆགས་ཡོད།སྤྱིར་བཏང་ཕྱི་སྲིད་
ལས་ཁུངས་ནང་རྒྱལ་ཁབ་འདྲ་མིན་གྱི་དུས་
ཆེན་སྲུང་བརྩི་ཞུ་རྒྱུའི་ལམ་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར།
ད་རེས་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་སྲུང་བརྩི་ཞུས་པ་
ཞིག་ཡིན་འདུགའཕྲོད་བསྟེན་བཀའ་བློན་མཆོག་ཀ་རྡོར་སྒང་གསུམ་སོགས་ནང་ཕྱོགས་ཕེབས་གནང་བ།

༄༅། །བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་འཕྲོད་
བསྟེན་བཀའ་བློན་ཚེ་རིང་དབང་ཕྱུག་མཆོག་
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༦ ནས་ ༡༥ བར་
ར་ཝང་ལ། རུམ་ཏེག སྒང་ཏོག རྡོར་རྗེ་གླིང།

པ་སྒོང་། ཆུང་ཐང་། མུ་ཤི་ཐང་། ཚ་གདིང་། ལ་
ཆུང་། མན་གན། ཀ་སྦུག བླ་མ་ཧ་ཊ། པོག་རི་
བོང། སོ་ན་ཌ། ཁར་ཤང་། ལྕགས་པོ་རི། ས་ལུ་
སྒ་ར་བཅས་སུ་འཚམས་གཟིགས་ཕེབས་ནས་
ཕྱི་ཚེས་ ༡༨ ཉིན་ཞུགས་སྒར་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་
གནང་འདུག དེ་ཡང་ཐེངས་འདིར་བཀའ་བློན་
མཆོག་གིས་གོང་འཁོད་ས་གནས་ཁག་ཏུ་མི་
མང་དང་སློབ་ཕྲུག དགེ་བཙུན། ཚོང་པ་སོགས་
ལ་མ་དང་བྱིས་པའི་འཕྲོད་བསྟེན་སྐོར་དང་།
ཊི་བྷི་ནད་གཞི། གཉན་ནད་རེག་དུག སེམས་
ཁམས་འཕྲོད་བསྟེན། དེ་བཞིན་མཆིན་པའི་
གཉན་ཚད་དང་ཉལ་ཐག་ངན་གོམས།བོད་མིའི་

སྨན་བཅོས་ལྟ་སྐྱོང་ལས་གཞིའི་སྐོར་སོགས་
གོ་རྟོགས་རྒྱ་ཆེ་སྤེལ་འདུག་པ་མ་ཟད། བོད་
མིའི་ཁྱིམ་ཚང་ཉམ་ཐག་འགའ་ཤས་ཀྱི་ནང་
གཟིགས་སྐོར་བསྐྱོད་ནས་ནང་མི་རྣམས་ལ་
བརྟག་དཔྱད་ཡང་གནང་

འདུག སྤྱིར་བཀའ་བློན་
མཆོག་ཐང་དགུ་དང་ལྷོ་
ནག་སོགས་སུ་ཕེབས་
འཆར་ཡོད་འདུག་ཀྱང་
གནམ་གཤིས་ཧ་ཅང་ཞན་
པས་ཕེབས་ཐུབ་མེད།
སོ་ན་དར་ཕེབས་འབྱོར་
སྐབས་གཞན་ཕན། ཞེས་
པའི་ནོར་ཝེའི་ Norway རོགས་ཚོགས་
ཀྱི་ལྕམ་སྐུ་ཧེ་དི་ཊོང་དེན་ Heidi Trondsen
ལགས་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་འདུག སྐབས་

དེར་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་གཞན་ཕན་
ཚོགས་པས་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་
ད་བར་རོགས་རམ་རྒྱ་ཆེ་གནང་བར་ཐུགས་
རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་མ་ཟད། སོ་ན་ད་བོད་མིའི་འཕྲོད་
བསྟེན་ལ་གཞན་ཕན་ཚོགས་པས་གཟིགས་
རྟོག་གནང་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་གནང་བར་
བསྔགས་བརྗོད་ཞུས་པ་དང་སྦྲགས། སོ་ན་
དའི་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ནས་ཐུགས་
རྗེ་ཆེ་གསུངས་འདུག གཞན་ཡང་བཀའ་བློན་

མཆོག་གིས་ལྕགས་པོ་རི་གསོ་བ་རིག་པའི་
སྨན་ཁང་གི་འགན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་པ་སངས་
ལགས་ཐུག་འཕྲད་གནང། སྐབས་དེར་འགན་
འཛིན་གྱིས་ལྕགས་པོ་རི་གསོ་རིག་སྨན་ཁང་
དེ་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་འོག་རང་སྐྱོང་
སྡེ་ཚན་ཞིག་བཟོ་རྒྱུ་དང། སྨན་ཁང་འགན་
འཛིན་ཡང་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ནས་ཆེད་
མངགས་གཏོང་གནང་ཡོང་བའི་རེ་འདུན་ཞུས་
འདུག དེ་རྗེས་ཕྱི་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡༦ ནས་ ༡༧
བཅས་ཉིན་གྲངས་གཉིས་རིང་འཕྲོད་བསྟེན་
བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྡི་
ལིའི་ནང་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་སྨན་པའི་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་ Medical Council of India
དྲུང་ཆེ་མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་རྗེས།
བོད་མིའི་སྨན་བཅོས་ལྟ་སྐྱོང་ལས་གཞིའི་ཐོག་
ཕྱག་ལས་གནང་མཁན་ཆེད་ལས་མི་སྣ་ཁག་
དང་ཐུག་འཕྲད་ཀྱི་གོ་བསྡུར་གནང་འདུགཐེངས་འདིར་བཀའ་བློན་མཆོག་
གིས་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་ཕེབས་སྐབས་
འབྲེལ་ཡོད་ས་གནས་སོ་སོའི་ས་འཐུས་དང་
ས་གནས་འགོ་འཛིན། རྒྱ་དཔོན་བཅུ་དཔོན།
དགོན་སྡེ་ཁག་གི་མཁན་བླ་སྤྲུལ་དང་ཕྱག་
མཛོད་སོགས་ཀྱི་མཐུན་འགྱུར་གང་ལེགས་
གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་གནང་བ་བཅས།།

ཤེས་རིག་བཀའ་བློན་མཆོག་ཨ་རི་དང་ཁེ་ན་ཌར་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་ཕེབས་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༢༢ ཉིན་
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་བཀའ་
བློན་དངོས་སྒྲུབ་ཚེ་རིང་མཆོག་རྡ་ས་ནས་ལྡི་
ལི་བརྒྱུད་ཨ་རི་དང་ཁེ་ན་ཌའི་ཁུལ་དུ་གཞུང་
འབྲེལ་ཕྱོགས་ཕེབས་གནང་འདུགདེ་ཡང་ཕྱི་ཚེས་ ༢༤།༢༥ བཅས་
ཉིན་གྲངས་གཉིས་རིང་བཀའ་བློན་མཆོག་ཨ་
རིའི་གྲོང་ཁྱེར་སན་ཕེ་རན་སི་སི་ཀོའི་ནང་
གོ་ལའི་འགོ་ཁྲིད་གསོ་སྐྱོང་བསྟི་གནས་ཁང་
Global Leadership Incubator གི་ཚོགས་
གཙོ་སྐུ་ཞབས་མི་ཤལ་མ་ཁུ་ལོ་ Mr. Mi-
chael McCullough ལགས་དང་བྷེ་ཊི་སི་
གོར་ཌོན་བསྟི་གནས་ཁང་ Betsy Gordon
Foundation གི་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་སན་
ར་ཕེལ་ San Rafael ལགས། དེ་བཞིན་སི་
ཊེན་ཕོ་ཌི་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་ Stanford
University གི་གཙུག་ལག་སློབ་དཔོན་ལས་
རོགས་སྐུ་ཞབས་མ་ནུ་པྲ་ཀཱཤ་ Mr. Manu
Prakash ལགས་སོགས་ཤེས་ཡོན་བསྟི་
གནས་ཁང་གི་འབྲེལ་ཡོད་མི་སྣ་མང་དག་
གཅིག་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་རྒྱུ་ཡིན་འདུགཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༢ ཉིན་བཀའ་བློན་
མཆོག་ཁེ་ན་ཌར་ཕེབས་ཐོན་གྱིས་ཚེས་ ༣།༤
བཅས་ཉིན་གཉིས་རིང་ཨ་རིའི་སྐུ་ཚབ་དོན་

གཅོད་སྐལ་རྡོར་དབུ་དཀར་ཚང་དང་ལྷན་གྲོང་
ཁྱེར་ཨོ་ཊ་བའི་ནང་ཁེ་ན་ཌ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཡར་
རྒྱས་ལྷན་ཁང་ Canadian International
Development Agency གི་འབྲེལ་ཡོད་
ལས་བྱེད་རྣམས་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་རྒྱུ་
མ་ཟད། ཕྱི་ཚེས་ ༥ ནས་ ༧ བར་མོནྜ་རེལ་
དང་ཊོ་རོན་ཊོའི་གྲོང་ཁྱེར་ནང་གནས་སྡོད་ས་
གནས་བོད་རིགས་རྣམས་དང་ཐུག་འཕྲད་ཀྱིས་
གསུང་བཤད་གནང་རྒྱུ་ཡིན་འདུག དེ་རྗེས་ཕྱི་
ཚེས་ ༨།༩ བཅས་ཉིན་གཉིས་རིང་བཀའ་བློན་
མཆོག་གིས་ཨ་རིའི་གྲོང་ཁྱེར་བྷོ་སི་ཊོན་དང་
ནིའུ་ཡོཀ་ཏུ་ཕེབས་ནས་ས་གནས་བོད་རིགས་
དང་ཐུག་འཕྲད་གནང་རྒྱུ་མ་ཟད།
ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་བཀའ་
ཤག་གི་ཚབ་ཞུས་ནས་ཨ་རིའི་གྲོང་ཁྱེར་ནིའུ་
ཡོཀ་ཏུ་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་གྱི་མཛད་སྒོར་
ཕེབས་ནས་མཛད་སྒོ་གཙོ་སྐྱོང་གནང་གཏན་
འཁེལ་འདུག དེ་ནས་ཕྱི་ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ཤེས་
རིག་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་ཀོ་ནེ་ཊི་ཀ་ཊི་
Connecticut ས་གནས་བོད་རིགས་རྣམས་
དང་ཐུག་འཕྲད་གནང་རྗེས་ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་
༡༤ ཉིན་གཞུང་འབྲེལ་ལས་དོན་རྣམས་ཡོངས་
སུ་མཇུག་སྒྲིལ་གནང་རྒྱུ་ཡིན་འདུགབོད་ཀྱི་ལོ་གསར་སྐབས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་མི་སྣ་ཁག་གཅིག་མགྲོན་འབོད་ཞུས་པ།
༄༅། །འདི་གར་ལྡི་ལི་བསམ་ཡས་གླིང་
ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལས་ཁུངས་ནས་བཏང་
གནས་ནང་འཁོད་དོན། འདི་ལོའི་བོད་ཀྱི་
ལོ་གསར་སྐབས་རྒྱ་གར་རྒྱ་ལ་ས་ལྡི་ལི་
བསམ་ཡས་གླིང་ས་གནས་སུ་མི་མང་མཉམ་
འཛོམས་ཐོག་མཛད་སྒོ་ཚོགས་བསྐོང་གནང་
སྐབས་མཛད་སྒོའི་སྐུ་མགྲོན་དུ་རྒྱ་གར་ནང་
སྲིད་བློན་ཆེན་གཞོན་པ་སྐུ་ཞབས་ཀི་རན་རི་
ཇི་ཇུ་མཆོག་ (Kiran Rijiju) དང་། ཧི་མཱ་
ཅལ་པར་དེ་ཤིའི་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་
འཐུས་མི་དང་ཟུར་གསལ་རིགས་སྡེ་དང་རུས་
སྡེའི་ཚོགས་གཞོན་སྐུ་ཞབས་ར་ཝི་ཁྲ་ཀུར་
མཆོག (Ravi Thakur) རྒྱ་གར་གྲངས་
ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་དང་རྒྱ་གར་ནང་
པའི་སྐུ་ཚབ་ཚེ་རིང་རྣམ་རྒྱལ་ཤ་ནུ་མཆོག་
བཅས་ཕེབས་འདུག སྐུ་མགྲོན་རྣམ་པས་ལྡི་ལི་
བསམ་ཡས་གླིང་བོད་མི་རྣམས་ལ་ལོ་གསར་

འཚམས་འདྲི་གནང་བ་དང་། ཁོང་རྣམ་པས་
བོད་དོན་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་ཞུ་བཞིན་
ཡོད་པ་མ་ཟད། འབྱུང་འགྱུར་ཡང་མུ་མཐུད་
ནས་བོད་དོན་ཐོག་ཆོད་སེམས་བརྟན་པོས་
རྒྱབ་སྐྱོར་མུ་མཐུད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་སྐོར་གསུངས་
འདུག གཞན་ཡང་སྐབས་དེར་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་
བོ་སྐུ་ཞབས་ཀི་རན་རི་ཇི་ཇུ་མཆོག་ནས་རྒྱ་
གར་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་བོད་མི་ཚོར་
དམིགས་བསལ་དོ་སྣང་གནང་བཞིན་ཡོད་པ་
མ་ཟད། བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་སྲ་བརྟན་ཆེད་
འབད་བརྩོན་གནང་མུས་ཡིན་པ་དང་། བོད་མི་
རྣམས་ནི་སྤྱིར་སྟངས་ཆོས་དང་རིག་གཞུང།
གོམས་སྲོལ་གང་གི་ཆ་ནས་རྒྱ་གར་ཧི་མ་ལ་
ཡིའི་རི་རྒྱུད་དུ་གནས་པའི་མང་ཚོགས་རྣམས་
ཀྱི་དགེ་རྒན་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད་སྐོར་སོགས་ཀྱི་
གསུང་བཤད་གནང་ནས་མཛད་སྒོ་གཟབ་རྒྱས་
ཚོགས་འདུགཨོ་སི་ཊོ་ལི་ཡའི་ནང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ངོ་སྤྲོད་གནང་བ། ༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་

ཨོ་སི་ཊོ་ལི་ཡའི་སྐུ་ཚབ་དོན་ཁང་གི་རྒྱ་རིགས་
འབྲེལ་མཐུད་པ་ཟླ་སྒྲོན་ལགས་ཀྱིས་ས་གནས་
ནས་གནས་ཚུལ་སྤེལ་བའི་ནང་འཁོད་དོན། ཨོ་
སི་ཊོ་ལི་ཡའི་རྒྱལ་ས་ཀེན་བྷེ་རར་ལོ་ལྟར་ Na-
tional Multicultural Festival མི་རིགས་ཁག་
གི་རིག་གཞུང་སྣ་འཛོམས་ཀྱི་དུས་སྟོན་ཚུགས་ཀྱི་
ཡོད་པ་ལྟར། འདི་ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡༣ ནས་

ཚེས་ ༡༥ བར་ཉིན་གྲངས་གསུམ་རིང་གི་དུས་
སྟོན་སྐབས་སྔ་ལོ་ལྟར་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཀྱི་ཁྱབ་
ཁོངས་རིག་གཞུང་བསྟི་གནས་ཁང་དང་ས་གནས་
བོད་རིགས་མཐུན་ཚོགས་མཉམ་ཞུགས་གནང་
ཡོད། བསྟི་གནས་ཁང་ནས་བོད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་
ལྡན་པའི་མཆོད་པ་ཁག་དང། རླུང་དར། དེ་བཞིན་
གྱང་ངོས་སུ་དར་གོས་ཆེན་པོ་བརྒྱན་པའི་ཞལ་
ཐང་སོགས་སྒྲིག་གཤོམ་བྱས་པའི་ནང་མེལ་བྷོན་

ནས་སྐུ་ཞབས་ཐུབ་བསྟན་མཁས་གྲུབ་ལགས་
གདན་ཞུས་ལྟར། རིག་གཞུང་དུས་སྟོན་སྐབས་
ཁོང་གི་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་ཡོད་
ཅིང་། སྐབས་དེར་མི་དམངས་མང་པོས་དཀྱིལ་
འཁོར་བཞེངས་སར་ཕེབས་ཏེ་ཧ་ཅང་དོ་སྣང་དང་
བསྔགས་བརྗོད་གནང་བ་མ་ཟད། མཆོད་རྫས་
དང་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་པ་བརྒྱུད་བོད་ཀྱི་ཐུན་

མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ངོ་སྤྲོད་གང་
ལེགས་ཞུ་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་
ལས་ཁང་ནས་སྐབས་འདིའི་སྣ་འཛོམས་ཀྱི་དུས་
སྟོན་ལ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
གིས་བཀའ་རྩོམ་ཕྱག་དེབ་ཁག་གི་མཚན་བྱང་
དང། བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་དྲ་རྒྱ་ཁག་གི་ཁ་
བྱང་། དོན་གཅོད་ལས་ཁང་དང་རིག་གཞུང་བསྟི་
གནས་ཁང་གི་ངོ་སྤྲོད་བཅས་པའི་འགྲེམ་ཤོག་
འགྲེམས་སྤེལ་གནང་ཡོད། ཀེན་བྷེ་རའི་ས་གནས་
བོད་རིགས་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་གོ་སྒྲིག་འོག་བོད་
རིགས་ཚོས་དུས་སྟོན་སྐབས་བོད་ཀྱི་གཞས་སྣ་
འཁྲབ་སྟོན་དང་བོད་ཟས་ཚོང་འགྲེམས་ཀྱི་ལམ་

ནས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ངོ་སྤྲོད་གནང་བར་མང་
ཚོགས་ནས་དོ་སྣང་དང་དགའ་མོས་ཆེན་པོ་གནང་
ཡོད་ཅིང་། ABC དང་ Australia Times
སོགས་རླུང་འཕྲིན་དང་གསར་ཤོག་ཁག་ནང་
གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད། རྒྱལ་ས་ཀེན་བྷེ་རར་ལོ་
ལྟར་རིག་གཞུང་སྣ་འཛོམས་ཀྱི་དུས་སྟོན་སྐབས་
ཨོ་སི་ཊོ་ལི་ཡར་གནས་སྡོད་མི་རིགས་ཡོངས་
ནས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་ལག་
ཤེས་དང་ཞལ་ཟས་ཚོང་འགྲེམས་དང་། གཞས་
སྣ་འཁྲབ་སྟོན་སོགས་གནང་གི་ཡོད། འདི་ལོའི་
དུས་སྟོན་སྐབས་མི་གྲངས་འབུམ་གསུམ་ལྷག་
གཟིགས་སྐོར་དུ་ཕེབས་ཡོད་པ་བཅས། །

པར་ངོས་བཞི་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 1ཚེས་ 6 ཕྱི་ཟླ་ 2 ཚེས་ 4 ༢5

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༢༣
ཉིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཕྱི་དྲིལ་བཀའ་
བློན་བདེ་སྐྱིད་ཆོས་དབྱངས་མཆོག་གིས་སུད་
སི་གྲོང་ཁྱེར་ཇི་ནི་ཝའི་ནང་། ༢༠༡༥ ལོའི་ཇི་
ནི་ཝའི་ལྷན་ཚོགས། ཞེས་པར་ཕེབས་ནས་
འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་མང་གཙོ། ཞེས་པའི་
བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་གི་ལྷན་ཚོགས་དབུ་འབྱེད་
སྐབས་བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་སྐོར་
གསལ་བཤད་ཞིབ་ཕྲ་གནང་འདུག དེ་ཡང་
སྐབས་དེར་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་གསུང་
བཤད་གནང་དོན། རྣམ་པ་ཚོའི་ཁྲོད་དུ་ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༠༩ ནས་ད་བར་བོད་ནང་དུ་བོད་མི་
༡༣༥ རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་བའི་གནས་
ཚུལ་སྐོར་ཤེས་མཁན་ག་ཚོད་ཡོད་དམ། བོད་
མི་དེ་དག་གིས་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བོད་མིའི་ཐོག་དམ་བསྒྲགས་ཅན་
གྱི་སྲིད་བྱུས་ལག་བསྟར་བྱས་པ་དེར་ངོ་རྒོལ་
རྔམ་སྟོན་ཆེད་རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་ནས་
ཞི་རྒོལ་བྱས་ཡོད། རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་
ཟེར་ན་རང་གི་ལུས་པོ་མེར་བསྲེག་རྒྱུ་དེ་རེད།
བོད་མི་དེ་དག་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ནས་ཡིན་
པ་མ་ཟད། ལོ་ན་རྒན་དར་གཞོན་གསུམ་གྱི་
དགེ་འདུན་པ་དང་བཙུན་མ། འབྲོག་པ། ཞིང་པ།
སློབ་ཕྲུག ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་སོགས་ཕོ་མོ་ཁྱད་
མེད་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ད་བར་བོད་
ནང་བཙན་འཛུལ་བྱས་ནས་མི་ལོ་ ༥༠ ལྷག་
ཕྱིན་ཡོད་ཀྱང་། བོད་མི་རྣམས་འཛམ་གླིང་ནང་
རང་དབང་དང་དྲང་བདེན། དེ་བཞིན་སོ་སོའི་

ཆེས་མཐོང་གི་དོན་དུ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་
ནས་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་མཁན་
ཞིག་མཚོན་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་
མིའི་འཐབ་རྩོད་ནི་འཚེ་བ་མེད་པའི་ལམ་ལ་
བརྟེན་ནས་འཐབ་རྩོད་བྱེད་མཁན་དུས་ཡུན་
རིང་ཤོས་གྲས་ཤིག་ཆགས་ཡོད། དེ་ཡང་
རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་གང་ཟག་སྒེར་གྱི་འགྲོ་བ་
མིའི་ཐོབ་ཐང་བརྡལ་བཤིག་བཏང་བའི་གནས་
ཚུལ་དེ་འདྲ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཁྲོད་པཎ་
ཆེན་དགེ་འདུན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་གནས་སྟངས་
སྐོར་ལ་གཟིགས་སྐབས་བོད་ནང་དེང་སྐབས་
ཆོས་དད་རང་དབང་ཇི་ཙམ་ཡོད་མེད་ཤེས་
རྟོགས་ཐུབ་རྒྱུ་རེད། པཎ་ཆེན་དགེ་འདུན་
ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ཁོང་ནི་འཛམ་གླིང་ནང་གི་ཆབ་
སྲིད་བཙོན་པ་ལོ་ན་ཆུང་ཤོས་ཤིག་ཡིན། ཁོང་
གི་སྐོར་ཞིབ་ཕྲ་ངས་གསང་ཉིན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
སྤྱིར་ཁོང་དགུང་གྲངས་དྲུག་ལ་སོན་སྐབས་
༸གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་གིས་པཎ་ཆེན་
སྐུ་ཕྲེང་ ༡༡ པར་ངོས་འཛིན་མཛད་ནས་ཉིན་
ཤས་ལས་མ་སོང་བར་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་
གྱུར་ཡོད། ཁོང་ནི་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་
བླ་ཆེན་མཐོ་ཤོས་གྲས་ཤིག་ཡིན། འདི་ལོ་ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༡༥ ལོ་འདི་ནི་ཁོང་གར་སོང་ཆ་མེད་
དུ་གྱུར་ནས་ད་བར་མི་ལོ་ ༢༠ འཁོར་བའི་དུས་
དྲན་ལ་སྲུང་བརྩི་ཞུ་རྒྱུ་རེད། ཁོང་དང་འདྲ་བའི་
བོད་མི་གཞན་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་བ་དང་
འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར་བྱས་པ། རྡུང་བརྡེག་
མནར་གཅོད་ཕོག་པའི་གནས་ཚུལ་གཏུད་

མར་འབྱོར་སྐབས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་
མིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་རྩིས་མེད་རྡོག་
རོལ་ཇི་ཙམ་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པ་ང་ཚོར་དྲན་
སྐུལ་ཡང་ཡང་གཏོང་བཞིན་འདུག ངས་བོད་
མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ནས་འདིར་
བཅར་སྐབས་ངས་རང་དབང་ལྡན་པའི་འཛམ་
གླིང་ས་ཕྱོགས་གང་སར་བོད་མིའི་མགྲིན་ཚབ་

ཞུ་བཞིན་ཡོད། ངས་ལོ་ལྟར་རྒྱལ་ཁབ་འགའ་
ཤས་ནང་བསྐྱོད་ནས་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་
ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྟངས་སྐོར་དྲིལ་བསྒྲགས་
བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་བས་གལ་ཆེ་བའི་གནད་
དོན་ཞིག་ནི་བོད་མི་ཚོས་འཚེ་མེད་ཞི་བ་དང་
གྲོས་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་
སེལ་ཐབས་ཆེད་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས།
ཞེས་པ་དེ་ཡིན། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་
སྐོར་དེ་འཛམ་གླིང་མི་མང་ཚོས་མ་ཤེས་ན་
བསམས་ནས་དེའི་སྐོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཕྱོགས་
ནས་གསང་རྒྱ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་མི་

མང་པོ་ཞིག་གིས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་
སྐོར་མཁྱེན་གྱི་མེད། སྲིད་བྱུས་འདི་ནི་༸གོང་
ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་གིས་ལམ་སྟོན་མཛད་
པ་བཞིན་དཀའ་རྙོག་དེ་དག་འཚེ་མེད་ཞི་བ་
དང་གྲོས་མོལ་གྱི་ཐབས་ལམ་བརྒྱུད་ཕྱོགས་
གཉིས་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་ཆགས་
ཡོད། བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ནི་དྲང་བདེན་དང་དྲག་
པོའི་སྟོབས་ཤུགས་དབར་གྱི་
འཐབ་རྩོད་གཅིག་ཆགས་ཡོད།
ང་ཚོས་རྒྱ་ནག་གཅིག་བསྡུས་
དབང་འཛིན་གྱི་རིང་ལུགས་
ཡ་ང་རྙིང་རྗེ་མེད་མཁན་དང་
འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད།
ཁོ་པ་ཚོར་འཁྱོག་བཤད་ཀྱི་
དྲིལ་བསྒྲགས་ལོག་པ་སྤེལ་
རྒྱུའི་ནུས་པ་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་
ཡོད། ཁོ་པ་ཚོས་བོད་ཀྱི་
གནད་དོན་སྐོར་དུས་རྟག་ཏུ་གསང་བ་བྱས་
ནས་སྦས་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་
ཕྱི་ཕྱོགས་ནས་བོད་ནང་གནས་ཚུལ་འགྲོ་མ་
ཐུབ་པ་མ་ཟད། བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ཕྱི་ལ་
འབྱོར་ཐུབ་ཀྱི་མེད། ངས་མཐར་ཁྱེད་རྣམ་པར་
རེ་འདུན་ཞིག་ཞུ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ནི། འཛམ་གླིང་
ནང་དཀའ་སྡུག་མྱོང་བཞིན་པའི་མི་མང་རྣམས་
མ་བརྗེད་པ་བྱས་ནས་ཁོང་ཚོར་གདུང་སེམས་
མཉམ་སྐྱེའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་
པོ་ཆགས་ཡོད། ལྷག་པར་ལོ་ངོ་ལྔ་བཅུ་ལྷག་
སོང་ཟིན་པའི་བོད་དོན་འཐབ་རྩོད་ལྟ་བུ་འཐབ་

རྩོད་ཧ་ཅང་ཡུན་རིང་སོང་བར་སྣང་ཆུང་དུ་མ་
བཏང་བར་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་རྒྱུ་དེ་བས་གལ་
ཆེ་བ་ཆགས་ཡོད། དེ་རིང་ཚོགས་འདུ་གྲོལ་
རྗེས་ཁྱེད་ཚོས་དོ་སྣང་གནང་རོགས་ཞེས་ངས་
འབོད་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུའི་གནད་དོན་གཙོ་བོ་གཅིག་
ནི། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དུས་རྟག་ཏུ་འཛམ་གླིང་
ཕྱི་ཕྱོགས་ནས་ཤེས་རྟོགས་མེད་པར་གསང་
ཉར་བྱ་འདོད་པའི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་
སྐོར་དེ་ཡིན། ང་ཚོས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་
བྱུས་འོག་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་འོག་བོད་
རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་
སྐྱོང་གི་གནས་བབ་གཅིག་ཐོབ་ཐབས་བྱེད་
བཞིན་ཡོད། དེ་འདྲ་བྱུང་ན་བོད་མིའི་རིག་
གཞུང་གི་ངོ་བོ་དང་ཆེས་མཐོང་སླར་གསོ་
ཡོང་ངེས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཡོད། སྤྱིར་ཇི་
ནི་ཝའི་ལྷན་ཚོགས་ ༢༠༡༥ ཞེས་པ་ (Ge-
neva Summit 2015) འདི་རིང་མིན་སུད་
སི་གྲོང་ཁྱེར་ཇི་ནི་ཝའི་ནང་འཛམ་གླིང་མཉམ་
འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ལོ་
འཁོར་ཚོགས་ཆེན་ (United Nations Hu-
man Rights Council) མ་འཚོགས་སྔོན་
དུ་ཚོགས་འདུག་པ་དང་། སྐབས་དེར་ཕྱི་དྲིལ་
བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་གཙོས་འགྲོ་བ་མིའི་
ཐོབ་ཐང་རྩོད་ལེན་པ་དང་། གསར་འགོད་པ།
སློབ་ཕྲུག་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ། དེ་བཞིན་
མང་གཙོ་དོན་གཉེར་བ་སོགས་མི་གྲངས་བརྒྱ་
ཕྲག་འདུ་འཛོམས་བྱུང་འདུགསྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་རྒྱ་གར་ནང་པའི་ལྷན་ཚོགས་སུ་ཕེབས་ནས་བོད་དོན་དྲིལ་བསྒྲགས་རྒྱ་ཆེ་སྤེལ་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༧
དང་ ༨ བཅས་ཉིན་གཉིས་རིང་རྒྱ་གར་མ་ཧཱ་
རྰཤི་ཊ་མངའ་སྡེའི་ནང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་
ནན་དེ་ Nanded རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་ཀིན་ཝ་ཊི་
Kinwatགྲོང་དུ་རྒྱ་གར་ནང་པའི་ལྷན་ཚོགས་
ཐེངས་ལྔ་པ། The Fifth Jagtik Bodh
Dhamma Parishad ཞེས་པའི་ཚོགས་ཆེན་
ནང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་སྤེན་
པ་ཚེ་རིང་མཆོག་མགྲོན་འབོད་ཞུས་པ་ལྟར་
ཕྱི་ཚེས་ ༨ ཉིན་ཚོགས་ཆེན་དུ་ཕེབས་ནས་
བོད་དོན་སྐོར་གཏམ་བཤད་གནང་སྐབས་སྐུ་
ཞབས་བྷིམ་རའོ་ཨེམ་བྷེ་དེ་ཀར་Dr.Bhim
Rao Ambedkar གྱི་རྗེས་འབྲང་བ་རྒྱ་གར་
ནང་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་བས་ཨ་རི་དང་ནོར་
ཝེ། སུད་སི། སི་པེན་སོགས་ཕྱི་རྒྱལ་སྦྱིན་
བདག་དང་ཉམས་ཞིབ་པ་སོགས་སྐྱ་སེར་
ཁྱོན་མི་གྲངས་ ༥༠༠༠༠ ཙམ་འདུ་འཛོམས་
བྱུང་འདུག ཉམས་ཞིབ་པ་ཁོང་རྣམས་ནི་སྐུ་
ཞབས་བྷིམ་རའོ་ཨེམ་བྷེ་དེ་ཀར་མཆོག་གིས་
སྐུ་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས་དང་བྱས་རྗེས། དེ་བཞིན་ཁོང་
གིས་རྒྱ་གར་ནང་རིགས་དམན་པར་གྲགས་
པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཆེད་
གདོང་ལེན་ཇི་ལྟར་གནང་སྐོར་དང་།རྒྱ་གར་
ཡུལ་དང་མི་མང་གཉིས་ཀྱི་མདུན་ལམ་ཐོག་
འཆར་སྣང་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་གནད་
དོན་དེ་དག་ཐོག་ཉམས་ཞིབ་གནང་མུས་ཡིན་
འདུག གཞན་ཡང་ཚོགས་ཆེན་དེར་སྐུ་མགྲོན་
དུ་དེ་སྔའི་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་

ཞབས་བྷིམ་རའོ་རམ་ཇི་ཀེ་རམ་མཆོག་ Shri.
Bhimrao Ramji Keram དང་། མངའ་སྡེའི་
གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་རཱ་ཇུ་ཏོ་སམ་
མཆོག Shri.Raju Todsam དེ་བཞིན་དབུས་
གཞུང་གི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་རཱ་
ཇིབ་ས་ཏབ་ Shri.Rajeev Satav མཆོག་
སོགས་ཕེབས་འདུགདེ་ཡང་ཚོགས་ཆེན་མ་ཚོགས་གོང་ཟླ་བ་
གཅིག་ཙམ་སྔོན་ལ་གྲོང་སྡེའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་
གཙོ་འཛིན་སྐུ་ཞབས་ཨ་རུན་ Shri. Arun
Laxmanrav Alne ལགས་དང་ས་གནས་

བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་དྲུང་ཆེ་སྐུ་
ཞབས་ཨར་ཝིན་དི་ Shri. Arvind Nikose
རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་
མཆོག་ལ་མགྲོན་བརྡ་ཕུལ་འདུག དེར་བརྟེན་
ཕྱི་ཚེས་ ༨ ཉིན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་མ་ཧཱ་རཱཤི་
ཊ་མངའ་སྡེའི་རྒྱལ་ས་ཆེ་ཤོས་ཨང་གཉིས་
པར་གྲགས་པ་གྲོང་ཁྱེར་ནག་པུར་ Nagpur
དུ་ཕེབས་འབྱོར་བྱུང་འཕྲལ་རྒྱང་ཐག་ཀི་ལོ་
མི་ཊར་ ༢༨༠ སར་ཆགས་པའི་ཀིན་ཝ་ཊི་
Kinwat གྲོང་དུ་ཕེབས་ཐོན་གྱིས་ཚོགས་ཆེན་
དུ་དགོང་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་ ༨ ནས་ ༡༢ བར་ཚོགས་
བཅར་ཞུས་འདུག སྐབས་དེར་ཚོགས་གཙོ་
སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་ནང་
ཆོས་བོད་དུ་དར་རྗེས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་དང་
རིག་གཞུང་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་ཇི་ལྟར་ཐེབས་ཚུལ་
སྐོར་དང་། ལྷག་པར་དེང་སྐབས་འཛམ་གླིང་ས་
ཕྱོགས་གང་སར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་

ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་དད་གུས་དང་བསྔགས་
བརྗོད་ཧ་ཅང་ཞུ་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་མགོན་པོ་
གང་ཉིད་མཆོག་གི་ཕྱི་ཚུལ་ཙམ་ལ་མོས་གུས་
ཞུས་པ་ཞིག་མིན་པར། ནང་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་
ལེན་གཞི་རྩར་བཟུང་གནང་མཛད་པའི་ཐོག་
ནས་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ལ་བྱམས་བརྩེ་གོང་འཕེལ་
གཏོང་ཐབས་མཛད་བཞིན་པར་བརྟེན་མཚན་
སྙན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་
སྐོར་སོགས་གསུང་པ་མ་ཟད། དེ་རྗེས་བོད་ནང་
གི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་ཐོག་གསུང་དོན། འོན་
ཀྱང་སྟབས་མ་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་དེང་སྐབས་
བོད་ནང་དུ་བོད་མི་ཚོར་སྨྲ་བརྗོད་དང་ཆོས་
དད་རང་དབང་མེད། བོད་ནང་དུ་ཡོད་པའི་
བོད་མི་ཚོར་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་སྐད་ཡིག རིག་
གཞུང་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་བྱ་རྒྱུའི་རང་
དབང་བྲལ་ཡང་། རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གཉིས་ཀྱི་
བཀའ་དྲིན་ལ་རྟེན་ནས་རྒྱ་གར་ནང་བཙན་བྱོལ་
བོད་མི་ཚོས་བོད་ཀྱི་ཐུན་མིན་ཆོས་དང་རིག་
གཞུང་། སྐད་ཡིག་སོགས་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་
གསུམ་བྱས་དང་བྱེད་མུས་ཡིན།
བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་དོན་
མཚུངས་པའི་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཞིག་
ཐོབ་རྒྱུར་ད་དུང་ཡང་འཐབ་རྩོད་མང་པོ་བྱེད་
དགོས་པ་མ་ཟད། ང་ཚོར་རྒྱ་གར་གཞུང་
གི་རྒྱབ་སྐྱོར་མུ་མཐུད་ནས་དགོས་པ་ཞིག་
ཆགས་ཡོད། ཅེས་གསུང་པ་དང་སྦྲགས་དེང་
སྐབས་ནང་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་དང་སྦྱང་བརྩོན་
གནང་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་

བྱུང་ན་རྒྱ་གར་ནང་གནའ་བོའི་ནང་པའི་གཙུག་
ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ཏག་ཤི་ལ་ Taxila དང་
ན་ལེནྜ་ Nalanda སོགས་ནང་པའི་རིག་
གཞུང་གི་བསྟི་གནས་ཁང་དེ་དག་སླར་གསོ་
ཡོང་ཐུབ་ངེས་ཡིན། ཞེས་གསུངས།
ཕྱི་ཚེས་ ༩ ཉིན་ཀིན་ཝ་ཏི་གྲོང་
ནས་རྒྱང་ཐག་ཀི་ལོ་མི་ཊར་ ༣༥༠ ཙམ་གྱི་
སར་ཆགས་པའི་བྷན་ད་ར་ Bhandara རྫོང་
དུ་བུད་མེད་ཀྱི་མཐོ་སློབ་ Mahila Adyapak
Mahavidyalaya ཏུ་བོད་ཀྱི་ཉིན་མོ། ཞེས་
ཉིན་གཅིག་རིང་བོད་དོན་ཆེད་སྲུང་བརྩི་ཞུ་
རྒྱུའི་མཛད་སྒོར་ཚོགས་གཙོ་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་
མཆོག་ཕེབས་འདུག མཛད་སྒོ་དེ་ནི་རྒྱ་གར་
བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་སྐུ་
ཞབས་ཨམ་རུ་ཏི་བྷན་སུར་ Shri. Amrut
Bansur ལགས་ཀྱིས་གོ་སྒྲིག་གནང་བ་ཞིག་
ཡིན་འདུགསྐབས་དེར་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་
གིས་བོད་དོན་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་གནང་སྐབས་
ཚོགས་གཙོ་རང་ཉིད་ལ་མཚོན་ན་བཙན་
བྱོལ་ནང་དུ་འཚར་ལོངས་བྱུང་བའི་བོད་མི་མི་
རབས་གཉིས་པའི་གྲས་ཤིག་ཡིན་ཞིང་། དེང་
སྐབས་བོད་མིའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ལས་འགན་
ཕྲག་པར་འཁྱེར་ནས་བོད་ནང་དུ་དོན་དམ་གྱི་
རང་སྐྱོང་མ་ཐོབ་བར་འབད་བརྩོན་ནམ་ཡང་
ལྷོད་ཡངས་གཏོང་ཐབས་མེད་སྐོར་སོགས་
གསུངས། ཕྱོགས་མཚུངས་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་
ལ་དམིགས་བསལ་གསུང་བཤད་གནང་དོན།

ཁྱེད་ཚོ་གཞོན་སྐྱེས་ཚོ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་མདུན་
ལམ་ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁྱེད་ཚོས་བོད་
ཀྱི་འདས་མ་འོངས་དང་། ད་ལྟ་གསུམ་གྱི་
གནས་སྟངས་སྐོར་འཁྱོག་བཤད་སྤངས་པའི་
དྲང་བདེན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་
རྒྱུ་དང་། ལྷག་པར་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་བོད་
མི་ཚོས་འཐབ་རྩོད་ཇི་ལྟར་བྱས་དང་བྱེད་
བཞིན་ཡོད་སྐོར་གོ་རྟོགས་སྤེལ་རྒྱུ་འདི་ངས་
ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོར་བརྩི་བཞིན་ཡོད། ཅེས་
སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་རྗེས་ཚོགས་
གཙོ་མཆོག་བྷན་ད་ར་ནོར་རྒྱས་གླིང་བོད་མིའི་
གཞིས་ཆགས་སུ་ཕྱོགས་ཕེབས་གནང་།
བྷན་ད་རར་ཕེབས་འབྱོར་སྐབས་
ས་གནས་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་གཙོ་
མཆོག་ལ་ཕེབས་བསུ་གཟབ་རྒྱས་དང་སྦྲགས།
ཚོགས་ཁང་ནང་མང་ཚོགས་འདུ་འཛོམས་
ཐོག་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་དེང་སྐབས་
བོད་དོན་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་སྤྱི་དང་།
ལྷག་པར་བཙན་བྱོལ་ནང་དུ་བོད་མི་ཚོས་རང་
གི་ཐུན་མིན་ངོ་བོ་དང་རིག་གཞུང་མི་ཉམས་
རྒྱུན་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་ནི་བོད་ནང་དུ་གཞིས་ཞུགས་
སྤུན་ཟླ་ཚོའི་རེ་བའི་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུ་ཆགས་
ཡོད་སྐོར་གསུངས། ཐེངས་འདིར་སྤྱི་འཐུས་
ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གི་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་
ཕེབས་སྐབས་ནོར་རྒྱས་གླིང་ས་གནས་འགོ་
འཛིན་དང་འཕགས་བོད་འབྲེལ་འཐུད་ཁང་གི་
འགན་འཛིན་འཇིགས་མེད་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས་
བཅས་ཀྱང་ལྷན་བཅར་ཞུས་འདུགཕྱི་དྲིལ་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་ཇི་ནི་ཝར་བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་སྐོར་གསལ་བཤད་གནང་བ།

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་ལྔ་པ། 1ཚེས་ 6 ཕྱི་ཟླ་ 2 ཚེས་ 25 5

ཙི་ཙིར་ངན་བྱས། ཕ་ཁང་ལ་མེ་བརྒྱབ། ༼བོད་ཀྱི་གསང་སྒྲུང་༽ཞེས་ནང་འགལ་སྤུངས་གསོག་གི་
བརྙན་འཕྲིན་འཁྲབ་གཞུང་ལ་དཔྱད་པ།

༄༅། “བོད་གསར་པའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་འཚོ་
བ་”དང་། “བོད་རྙིང་པའི་ཆེས་གདུག་རྩུབ་
ཀྱི་གཉའ་གནོན་”གཉིས་དབར་སྡུག་དྲན་སྐྱིད་
བསམ་བྱེད་པའི་ཆབ་སྲིད་དྲིལ་བསྒྲགས་ཀྱི་
དགོས་མཁོའི་སླད། རྒྱ་དམར་བོད་རང་སྐྱོང་
ལྗོངས་ཏང་ཨུད་དྲིལ་བསྒྲགས་པུའུ་དང་། བོད་
ལྗོངས་བརྙན་འཕྲིན་ལས་ཁུངས། པེ་ཅིང་སྤུས་
ཚད་རྩེ་ཕུད་རིག་གནས་བརྒྱུད་སྤེལ་ཀུང་སི།
རྒྱ་ནག་དབུས་བརྙན་འཕྲིན་འཁྲབ་གཞུང་དོ་
དམ་བསྟི་གནས་བཅས་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་པར་
ལེན་བཟོ་སྐྲུན་དང་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་པའི་བོད་
ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་བརྙན་འཕྲིན་འཁྲབ་
ཚན་ལེའུ་ ༤༦ ཡོད་པ་ཞིག་འདི་ལོའི་ཕྱི་
ཟླ་ ༢ པའི་ནང་ (CCTV 8) ཐོག་དབུགས་
ཐེངས་གཅིག་ལ་རྒྱང་བསྲིང་བྱས་མ་ཐག་ 新
浪微博 ཞེས་པའི་རྒྱ་ནག་གི་ Twit-
ter དྲ་རྒྱའི་ནང་དགོང་མོ་རེར་ལེའུ་བཞི་རེ་
བསྟན་པའི་རྗེས། འཁྲབ་གཞུང་ཇུས་འདོན་པ་
ཅང་ལོ་ཅན་ཚེ་དབང་ཡོན་ཏན་གྱི་བསམ་པར་
རྒྱ་ཆེའི་གཟིགས་མོ་བས་བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་
མེ་ཏོག་གཏོར་རྒྱུའི་རེ་བ་བཅངས་ཡོད་ཀྱང།
དོན་དངོས་ཐོག་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་རྒྱ་ཆེའི་བོད་
མི་ཚོས་དྲ་ལམ་བརྒྱུད་“ཁྱོད་ཚོར་དངུལ་བྱུང་
ན། བོད་མིའི་ལ་རྒྱ་དང་ཞེན་ཁོག་བཙོང་གི་
ཡོད་དམ། ཁྱོད་ཚོས་འཁྲབ་སྟོན་བྱས་པའི་མི་
སྣ་དེ་དག་གིས་བོད་མི་མཚོན་གྱི་མ་རེད་”ཅེས་
སོགས་ཚིག་ངན་གཏམ་བཙོག་གིས་ཁ་རྡུང་
བཏང་ཡོད་པར་བརྟེན། གོང་གི་དྲ་རྒྱའི་ནང་བོད་
མི་འཁྲབ་སྟོན་པ་འགས་གནས་ཚུལ་གསལ་
རྟོགས་བྱུང་རྗེས་རྒྱ་ཆེའི་བོད་རིགས་ཚོའི་
སེམས་ཁམས་ལ་ཕོག་ཐུག་ཕྱིན་པར་དགོངས་
སེལ་ཞུས་འདུགགནས་ཚུལ་རྒྱུས་མངའ་ཡོད་
མཁན་ཁག་གཅིག་གིས་ཅང་ཅན་ཚེ་དབང་
ཡོན་ཏན་གྱིས་དེ་སྔའི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་རྭ་
སྒྲེང་སྐབས་ཁོ་པའི་སྤོ་བོ་ཅང་ཅན་གུང་བསོད་
ནམས་རྒྱལ་པོ་སོགས་ལ་སྐབས་དེའི་བོད་
གཞུང་བཀའ་ཤག་གིས་༼ལུང་ཤར་གྱིས་རུ་
སུའི་དམར་པོའི་ལམ་ལུགས་སྤེལ་རྩིས་བྱས་
པའི་ཉེས་པ་བཙུགས་ནས་སྐྲ་བཅད་རྒྱང་འབུད་
བཏང་བར་༽འཁོན་ལན་སློག་ཆེད་དང་། ད་
ལྟའི་རྒྱ་དམར་གཞུང་ལ་ངོ་དགའ་སྤྲེལ་ལད་
འཁྲབ་པའི་གཅིག་གོ་གཉིས་ཆོད་ཀྱི་བསམ་
ཚུལ་ཐོག་ནས་འཁྲབ་གཞུང་ནང་ཁོ་པས་“བོད་
རྙིང་པའི་སྐུ་དྲག་ལམ་ལུགས་སྐོར་མུན་ནག་
གདུག་རྩུབ་ཇི་འདྲ་ཡོད་ལུགས་”ངན་པ་རྒྱུས་
ཡོད་ཀྱིས་ཇུས་འདོན་བྱས་པ་ནི། བོད་མིའི་

གཏམ་དཔེར་༼ཙི་ཙིར་ངན་བྱས། ཕ་ཁང་མེ་
བརྒྱབ།༽ཅེས་པ་ལྟར་རང་མགོར་ཆུ་བླུགས་
ཀྱིས་ཁོ་པའི་ཕ་མེས་ནས་ད་བར་ཕ་བརྒྱུད་བུ་
འཛིན་གྱི་ལྟོ་ཕོགས་དང་གོ་མིང་ཡོང་སའི་སྤྱི་

གཞུང་ལ་དམའ་འབེབས་སྐུར་འདེབས་བྱས་
པའི་“གསང་གཏམ་”ཞིག་རེད་ཅེས་ལྷ་སའི་
ཁྲོམ་གཞུང་གི་ཆང་ཁང་ཇ་ཁང་ནང་ཟུར་ཟ་འཕྱ་
སྨོད་བྱེད་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པ་རེད།
འོན་ཀྱང་། བྱ་ངན་ངོ་སོར་འཁྱེར་
རྒྱུ་དང་རྫུན་ཤོད་རྒྱུར་གོམས་འདྲིས་འཇགས་
པའི་རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་དཔོན་རིགས་ཚོས་
བོད་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་དང་བསམ་ཤེས་ཅན་
གྱི་རྒྱ་རིགས་ཤེས་ལྡན་པ་ཚོས་དྲ་རྒྱའི་ནང་
ལྷག་བསམ་ཟོལ་མེད་ཀྱི་ནོར་འཁྲུལ་ཡོ་བསྲང་
གི་སྐྱོན་འདོན་བྱས་པར་ཉན་རྒྱུ་ལྟ་ཅི། དེ་ལས་
ལྡོག་སྟེ་མི་བདེན་རྫུན་སྒྲིག་གིས་འཁྲབ་གཞུང་
འདི་“རྒྱལ་གཅེས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སློབ་གསོ་
དང་། མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ། ཁ་བྲལ་ལ་ངོ་
རྒོལ་བྱེད་པའི་ནང་དོན་གཙོ་བོ་བྱས་ཏེ་བོད་
གསར་རྙིང་བསྡུར་བ་བྱ་རྒྱུ་”ཟེར་བའི་དྲིལ་
བསྒྲགས་སློབ་གསོའི་ལག་ཆ་གལ་ཆེ་ཞིག་ལ་
བརྩིས་ནས། སླར་ཡང་འདས་ལོའི་ཟླ་མཇུག་
ནས་བཟུང་༼༢༠༡༤།༡༢།༡༥༽ བོད་ལྗོངས་
བརྙན་འཕྲིན་ཞེས་པའི་ནང་། བོད་མི་མང་གི་
སེམས་ཁམས་ལ་སླར་ཡང་གནོད་འཚེ་བཟོ་
ཆེད་རྒྱ་བོད་སྐད་གཉིས་ནང་ཡང་སྐོར་བསྐྱར་
སྐོར་གྱིས་རྒྱང་བསྲིང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་མ་
ཟད། ད་དུང་བོད་མི་རྣམས་ལ་བཙན་སྐུལ་གྱིས་
རང་བསྟོད་རང་སྒྲོག་ཚུལ་དུ་བརྙན་འཕྲིན་དེ་
“དངོས་བདེན་དང་ཡག་པོ་ཡོད་”ཚུལ་གསར་
འགྱུར་ནང་ཤོད་དུ་འཇུག་པ་དེ་ནི། རང་གནོང་
མངོན་བསུས་ཡིན་པ་དོན་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་
ཞིག་མིན་ན་ཅི། བོད་ཀྱི་གསང་སྒྲུང་ཞེས་པའི་
ནང་དོན་དང་འབྲི་རྩལ་སྐོར་རགས་ཙམ་གླེང་ན།
ནང་དོན་ཐད་བོད་ཀྱི་ཉེ་བའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཆ་
ཤས་ལ་གཞི་བཅོལ་སྟེ། སྒྱུ་རྩལ་ཀྱི་ལམ་ནས་
བྱུང་ཚུལ་རྫུན་བཟོ་བྱས་ཏེ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་
སྒྲུང་གཏམ་ཞིག་རེད། གཟུགས་མེད་གྲིབ་བཟོ་
བྱས་པའི་མི་སྣས་དངོས་བྱུང་གི་དུས་སྐབས་
ནང་ཕར་འགྲོ་ཚུར་འོང་བྱས་པའི་དེང་དུས་ཀྱི་
སྒྱུ་རྩལ་གྱི་ལམ་བུ་དེས། དེ་སྔའི་འབྱུང་རབས་
བརྗོད་པ་ནི་གསང་སྒྲུང་དེའི་ཐབས་རྩལ་རེད་
ཅེས་བརྗོད་ན་མི་འགྲིག་པ་མེད་སྙམ། མི་སྣ་
དང་སྒྲུང་གཏམ་གྱི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་བཅོས་
མའི་ཐོག་མཛེས་རྒྱན་སྤྲས་པའི་རྩོམ་པ་པོའི་
བརྩེ་སེམས་ཀྱིས། འཁྲབ་གཞུང་དེའི་ནང་གི་མི་
སྣ་གཙོ་བོ་༼ཡུལ་འཁྱམ་པ་༽གྲྭ་བཀྲིས་དང་
༼བཀའ་བློན་བདེ་ལེགས་ཟེར་བའི་ལྕམ་ཆུང་
༽ཚེ་བདེ་སྐྱིད་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་སྟེང་
ནས་དེ་སྔའི་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་
གི་༼སྐུ་དྲག་ནང་ཁུལ་དང་བླ་སྤྲུལ་ཕན་ཚུན་
དབར་༽འགྲན་རྩོད་དང་རྟོག་སྨོན་གྱི་ཉམས་
སྣང་མངོན་ཚུལ་བྱས།
གཞི་རྩའི་བོད་ཀྱི་གསང་སྒྲུང་ཞེས་
པ་བྱུང་ཚུལ་རྫུན་བཟོ་བྱས་པ་ཡིན་ནའང།

འཁྲབ་གཞུང་ནང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱབ་ལྗོངས་
དང་། དོན་རྐྱེན་བྱུང་བ་རྣམས་བོད་ཀྱི་འབྱུང་
རབས་ནང་བཙལ་ན་རྙེད་རྒྱུ་ཡོད་པར་གཞི་
མ་བྱས་ཏེ། དེས་བོད་ཀྱི་ཉེ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་
༼ཕྱི་ལོ་༡༩༣༣ནས་༡༩༥༩བར་གྱི་༽ལོ་
༢༥ ལྷག་གི་དུས་ཡུན་རིང་བྱུང་ཟིན་པའི་ཧ་
ཅང་གལ་ཆེ་བའི་འཕོ་འགྱུར་གྱི་གནས་ཚུལ་
ཞིག་གསལ་པོར་བསྟན་ཚུལ་བྱས་འདུག དེ་
ཡང་། ༸གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་
མཆོག་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་རྗེས། བོད་ཀྱི་
མཐོ་རིམ་དབང་འཛིན་མི་སྣའི་ནང་སྲིད་དབང་
འཐབ་རྩོད་དང་། རྩིས་པ་ལུང་ཤར་གྱི་དོན་རྐྱེན།
རྒྱལ་ཚབ་རྭ་སྒྲེང་དང་སྟག་བྲག་གི་དོན་རྐྱེན།
༸གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་
གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ། རྒྱ་དམག་བཅིངས་
བཀྲོལ་དམག་གིས་བོད་བཙན་འཛུལ་དང་། མི་
མང་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་རྒོལ། ༡༩༥༩ ལོར་
བོད་མི་མང་གི་ངོ་རྒོལ་སྒེར་ལངས་སོགས་བོད་
ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་བྱུང་བའི་དོན་རྐྱེན་མང་པོའི་ཆ་
ཤས་ཤིག་རྩོམ་པ་པོས་གང་མཁོ་དེ་ལེན་དང་།
སྒྲོ་འདོགས་འབྲི་རྩལ་གྱི་ལམ་ནས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
འབྱུང་བ་རྣམས་འབྲེལ་ནས་མཚོན་པར་བྱས་
པའི་གཟུགས་བརྙན་ཞིག་ཐད་ཀར་མི་རྣམས་ལ་
“བོད་རྙིང་པ་”ཞེས་པའི་པར་གཞི་ཆ་ཚང་ཞིག་
མཐོང་ཐུབ་པ་བཟོ་ཁུལ་གྱིས། དེས་“དེ་སྔའི་
བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་
དང་། བཀས་བཀོད་བརྒྱུད་འཛིན་ཞིང་བྲན་
ལམ་ལུགས་ཟེར་བ་རྗེས་ལུས་དང་། གདུག་
རྩུབ། མུན་ནག་ཡིན་ཚུལ་”ཐེར་འདོན་བྱེད་
ཚུལ་དང་ཆབས་ཅིག། “བོད་ཀྱི་གནད་དོན་
”ཞེས་པ་ད་ལྟའི་རྒྱ་དམར་གཞུང་ལ་མིག་ནང་
གི་གྲ་མ་དང་ཁ་ནང་གི་ཚེར་མ་བཞིན་ན་ཟུག་
ཆེན་པོ་བཏང་བའི་དཀའ་ངལ་དེའི་འབྱུང་རྩ་
ཕྱིའི་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་ཀྱིས་བཟོས་སྐོར་
ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན།
སྟབས་ཉེས་པ་ཞིག་ལ། གཟུགས་
མེད་གྲིབ་བཟོ་དང་སྒྲོ་འདོགས་ཆེ་ཐལ་དྲགས་
ན། མི་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་རྫུན་མ་ཡིན་
པ་གསལ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཆོས་ཉིད་ལྟར།
བོད་ཀྱི་གསང་སྒྲུང་ཞེས་པའི་བརྙན་འཕྲིན་རྒྱུན་
མཐུད་ལེ་ཚན་དེའི་རྩོམ་སྒྲིག་པ་དང་། འཁྲབ་
འཁྲིད་པ་བོད་མི་མ་ཡིན་པ་དང་། འཁྲབ་སྟོན་པ་
གཙོ་བོ་བརྒྱ་ཆ་ ༨༠ ཡང་རྒྱ་མི་རིགས་ཡིན་
པ་ལས་བོད་མི་མིན། བོད་ནང་གི་འཁྲབ་སྟོན་
པ་དྲག་གྲས་ཁ་ཤས་གདན་ཞུ་བྱས་ཡོད་པ་དེ་
དག་མང་ཆེ་བ་ལྡོག་ཕྱོགས་མི་སྣ་དང་གཡོག་
པོ་གཡོག་མོ། སྤྲང་པོ་སོགས་འཁྲབ་པའི་གོ་
སྐལ་ལས་མེད་ཅིང་། གདན་ཞུ་བྱས་པའི་བོད་
ཀྱི་ཡུལ་སྲོལ་གོམས་གཤིས་དང་། མི་དཔོན་སྐུ་
དྲག་ཚོའི་གྱོན་ཆས་དང་འཚོ་བ་བསྐྱལ་སྟངས་
བརྒྱུད་སྟོན་བྱེད་པོའི་“ཇུས་སྟོན་པ་”ཞེས་མིང་

བཏགས་པར་རང་ངོམ་རང་ཆེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
ནའང་། དོན་དུ་རྒྱ་མིའི་བཀའ་བཀོད་ལྟར་ཉན་
རྒྱུ་ལས་ལྷག་པ་མེད་ན། བོད་མིས་བོད་ཀྱི་ལོ་
རྒྱུས་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་ཕྱི་མིས་བོད་མིར་
རྫུས་ཏེ། བོད་མིའི་དེ་སྔའི་སྐུ་དྲག་གི་ཆས་གོས་
གྱོན་ཞིང་བཅོས་མའི་འཁྲབ་རྩལ་དང་། དེང་
དུས་ཀྱི་སྒྱུ་མའི་བརྙན་འཕྲིན་བཟོ་རྩལ་བེད་
སྤྱད་དེ་བོད་ཀྱི་གསང་སྒྲུང་བཤད་ཁུལ་བྱས།
འོན་ཏེ། འོ་མའི་ནང་ཆུ་བསྲེས་མང་དྲགས་ན།
ཆུའི་རང་མདོག་མངོན་པ་བཞིན། ཆེ་ས་བོད་
ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱབ་ལྗོངས་དང་།
ཆུང་ས་མི་སྣ་འདྲ་མིན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་དང་བྱེད་
སྟངས་བབ་ཅོལ། སྐད་ཆ་ཤོད་སྟངས་མཚོན་
རྒྱའི་ཤན་ཤུགས་ཆེ་བས། མདའ་སྐད་གླིང་
བསྒྱུར་དང་། རྟ་གཡག་མགོ་འབྲེལ་ཆགས་ཡོད་
པར་བརྟེན། ཁོ་བོ་བོད་མི་རྒས་པོ་ཞིག་ཡིན་
པའི་ཆ་ནས་ལེ་ཚན་དེའི་ནང་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་
རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་གནད་
འགར། བདེན་དཔང་ཁུངས་བཙན་གྱིས་གསེད་
བཀྲོལ་དང་མཉམ་མི་བདེན་པའི་རྫུན་གཏམ་
རྣམས་ལ་ཐེར་འདོན་བྱ་འདོད་བྱུང་།
བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལ་མི་བདེན་འཁྱོག་བཤད།
ཐོག་མར་བོད་ཀྱི་གསང་སྒྲུང་ཞེས་པའི་བརྙན་
འཕྲིན་རྒྱུན་མཐུད་ལེ་ཚན་ ༤༦ ཡོད་པའི་
ནང་གི་ལེའུ་དང་པོ་འགོ་ཚུགས་མ་ཐག བརྙན་
འཕྲིན་དེའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དགོས་དབང་དང་
དམིགས་ཡུལ་གང་ཡིན་གསལ་སྟོན་བྱས་པ་
དང་ཆབས་ཅིག རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་
ལོ་རྒྱུས་ལ་མི་བདེན་འཁྱོག་བཤད་བྱས་པའི་
གཏམ་རྙིང་རྣམས་བསྐྱར་དུ་བརྙན་འཕྲིན་འཁྲབ་
གཞུང་ནང་ཐུམ་སྒྲིལ་བྱས་ཏེ། “སྔར་གྱི་ལོ་
རྒྱུས་ཐོག་ནས་བོད་དེ་རྒྱ་ནག་གི་མངའ་ཁོངས་
ཡིན་ཚུལ་གྱིས་”སྐད་ཆ་ཐོག་མ་འགོ་བཙུགས་
པ་ནས་རྫུན་གཏམ་ཤོད་འགོ་ཚུགས་པ་དེ་ནས་
གླེང་རྒྱུ་ཡིན།
དེ་ཡང་། ༡། བོད་ཀྱི་གསང་སྒྲུང་
ཞེས་པའི་བརྙན་འཕྲིན་ལེའུ་དང་པོ་འགོ་ཚུགས་
མ་ཐག རྒྱ་གར་རྡོ་རྗེ་གླིང་ནས་ཡོང་ཁུལ་གྱིས་
གནས་སྐོར་བ་གྲྭ་བཀྲིས་དང་ཀ་སྦུག་ནས་ཡོང་
བའི་བོད་མིའི་གསར་བརྗེའི་ཏང་གི་ཚོགས་
མི་དབང་ལྡན་དང་བློ་བརྟན་གཉིས་ས་ཆ་གང་
ཡིན་ཅི་ཡིན་མིན་པ་ཞིག་གི་དགོན་པའི་གྱང་
ཁོག་འོག་སླེབས་ནས། བློ་ལྡན་དང་དབང་ལྡན་
གཉིས་ཀྱི་གྲྭ་བཀྲིས་ཤིང་སྒྲོམ་ཞིག་གི་སྟེང་ཐག་
པས་བཏག་སྟེ་དེའི་སྟེང་འཛེགས་ནས་དགོན་
པའི་གྱང་ཁོག་ལྡེབ་རིས་ལ་ལྟ་སྐབས། ཁོ་
པས་སྐད་ཤུགས་ཆེན་པོས། “ཏྭ་ལའི་བླ་མ་རྒྱ་
ནག་པེ་ཅིང་དུ་མན་ཇུའི་གོང་མ་ཧྲུན་ཁྲེ་དང་
མཇལ་འདུག ཏྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པ་ཆེན་
པོར་རྒྱ་ནག་མན་ཇུ་གོང་མས་ཆོས་ཁྲི་ཕུལ་
འདུག་ ཆོས་ཁྲི་དེ་གོང་མའི་ཁྲི་ལས་ཅུང་དམའ་

བ་འདུག དེས་ག་རེ་མཚོན་གྱི་རེད་ཟེར་ན། རྒྱ་
ནག་གོང་མས་ཏྭ་ལའི་བླ་མར་གོང་མའི་སློབ་
དཔོན་ (国师) མཚན་གནས་ཕུལ་བ་རེད།
” ཅེས་མཐོང་བ་བཤད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ ཁོ་
པས་ད་དུང་“ཐག་པ་ཡར་ཙམ་འགྱོག་དང་།
ཞོགས་གཡས་ལ་ལྟོས་དང་། མན་ཇུ་གོང་མའི་
ཞི་དྲག་དཔོན་རིགས་དང་། ཞོགས་གཡོན་ལ་
བོད་ཀྱི་བླ་ཆེན་མི་ཆེན་འདུག ལྟོས་དང་ད་དུང་
བུད་མེད་ཞིག་འདུག་ འདི་ཕལ་ཆེར་མན་ཇུ་
གོང་མ་“ཚེ་ཤིད་（慈禧太后）ཡིན་
གྱི་རེད། ཏྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་
ཆེན་པོས་མན་ཇུ་གོང་མར་མཇལ་ཕྱག་ཕུལ་
འདུག འདི་ལོ་ ༢༥ གོང་གི་གནས་ཚུལ་རེད་
”ཅེས་བཤད་མ་ཐག འོག་གི་ཐག་པ་འཐེན་
མཁན་གཉིས་ཀྱིས་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་བཅུ་གསུམ་པ་
དགོངས་པ་རྫོགས་པ་རེད། ཅེས་བཤད་དེ་ཁོ་
གཉིས་ཀྱིས་ཐག་པ་རྡོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་བཏགས་
ནས་གྲྭ་བཀྲིས་རང་སར་གཡུགས་ནས་ལྷ་སར་
དགྲ་ཤ་ལེན་དུ་འགྲོ་ཡི་ཡིན་ཟེར་ཁོ་པའི་ཟ་ཆས་
རྣམས་ཁྱེར་ཏེ་བསྐྱོད་རྗེས། ཐག་པ་ཤོར་ནས་
བཀྲིས་ས་ལ་ལྷུངས་པ་དང་མཉམ་དགོན་རྙིང་
གི་ལྡེབ་རིས་ཡོད་པའི་གྱང་ཁོག་དེ་ཡང་ས་
ལ་འགྱེལ་ཚུལ་བསྟན། དེས་མཚོན་དོན་གང་
བསྟན་གྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ༸གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་
པོ་མན་ཇུ་གོང་མའི་གདན་ཞུས་ལྟར་རྒྱ་ནག་ཏུ་
ཕེབས་པ་དང་། ༸གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་
པ་ཆེན་པོ་མཆོག་བོད་རྒྱའི་ས་མཚམས་རྩོད་
རྙོག་ཞི་ཐབས་ཆེད་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་པ་དེ་
གཉིས་ལ་བསྙད་དེ། “བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་
དབང་ཆ་རྒྱ་ནག་གོང་མས་སྤྲད་ཚུལ་དང་། བོད་
རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་”ཚུལ་མི་བདེན་རྫུན་སྒྲིག་གིས་
གཏམ་རྙིང་བསྐྱར་དུ་གླེང་བ་དེ་རེད།
འོན་ཀྱང་། དོན་དངོས་ཐོག་༸རྒྱལ་
མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཆིབས་
སྒྱུར་བསྐྱངས་པའི་སྐོར་བོད་ཀྱི་སྲིད་དོན་རྒྱལ་
རབས་ནང་འཁོད་པར་གཞིགས་ན། “ རྒྱ་ནག་
༸གོང་མ་ཏྭ་མིང་རྒྱལ་པོས་རྒྱ་ནག་གི་མངའ་སྡེ་
རྣམས་ལེགས་པར་སྐྱོང་མ་ཐུབ་པས་ནང་ཟིང་
དང་། དཔལ་འབྱོར་ཉམས་རྒུད་ཆེ་བར་བརྟེན་
ཤར་ཕྱོགས་མན་ཇུ་རི་ཡ་ཞེས་སོག་རིགས་སུ་
གཏོགས་པའི་ཡུལ་ཞིག་ནས་གཡོ་ཐབས་ཀྱི་
བཙན་འཛུལ་བྱས་ཏེ་ཏྭ་མིང་༸གོང་མའི་སྲིད་
དབང་འཕྲོགས་ཏེ་རྒྱ་ནག་ཡོངས་རྫོགས་དབང་
བས་མན་ཇུའི་གོང་མ་དང་པོ་ཐབས་སྐྱོང་གིས་
“ཧྲུན་ཀྲེ་ 顺治” སྲིད་དོན་ལ་གཏོགས་པའི་
ཆེ་རྒུ་ཚང་མ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱ་བོད་གཉིས་
ས་མཚམས་རྒྱ་ཆེའི་ཁར། ལྷག་པར་བྱང་ཤར་
དུ་རྒྱ་སོགས་ས་མཚམས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་།

༼འཕྲོས་འདོན་ཐེངས་རྗེས་མར་གཟིགས།༽

བུ་རྫོང་ལྷ་མོ་ཚང་ཚེ་རིང་དབང་ཕྱུག

པར་ངོས་དྲུག་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 1ཚེས་ 6 ཕྱི་ཟླ་ 2 ཚེས་ 6 2༥

སྐུ་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་གྲྭ་ཚང་དང་གཞིས་བྱེས་རྣམ་ཟུར་ཐུན་མོང་གིས་༸གོང་ས་མཆོག་ལ་གཟིམ་ཆུང་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབུལ་ཞུས་པ།
༄༅། །བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༢ རབ་གནས་
ཤིང་ལུག་ལོའི་བོད་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༦ ཕྱི་ལོ་
༢༠༡༥ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༢༤ རེས་གཟའ་མིག་
དམར་གཟའ་སྐར་དགེ་འཛོམས་གྱི་ཉིན་མོར་
སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་སྐྱེ་འགྲོ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་བོད་གངས་
ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་དཔུང་དམ་པར་སྐུ་ཚེ་
༸ཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་ཐུགས་
ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མ་ལུས་ལྷུན་འགྲུབ་ཡོང་
བའི་སླད། རྣམ་གྲྭ་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་
གྲྭ་ཚང་དང་གཞིས་བྱེས་རྣམ་ཟུར་ཐུན་མོང་
ནས་གཟིམ་ཆུང་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབུལ་
ཞུས་ཡོད།
དེ་ཡང་དེ་ཉིན་སྔ་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་
༨།༣༠ ཐོག་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་
མཆོག་དང་དགེ་བསྐོས་བཅས་ནས་སྤོས་སྣེ་
དང་། སྐུ་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་གི་སྤྱན་རྒྱ་
བཅས་ཀྱིས་སྔོན་བསུས་ཏེ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གཟིམ་ཆུང་ནས་བརྟན་
བཞུགས་བསྟར་འབུལ་ཞུ་ཡུལ་རྒྱལ་བའི་ཕོ་
བྲང་གི་རྟ་མགྲིན་ཚོགས་ཁང་དུ་གདན་ཞུས་
ཀྱིས་བཞུགས་ཁྲིར་༸ཞབས་སོར་བདེ་འཁོད་
གྲུབ་མཚམས་རྣམ་གྲྭ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
ནས་མནྜལ་འདེགས་འབུལ་ཞུས།དེ་རྗེས་
༸གོང་ས་མཆོག་གིས་སྐུ་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་
ཚང་གི་མཁན་སློབ་འདུས་མང་ཡོངས་དང།
གཞིས་བྱེས་རྣམ་ཟུར་ཡོངས་ལ་ལོ་གསར་
གྱི་འཚམས་འདྲི་མཛད་པ་དང་།སྐུ་བཅར་རྣམ་
རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་
དང། གཞིས་བྱེས་རྣམ་ཟུར་ཐུན་མོང་ནས་
མགོན་པོ་གང་ཉིད་དགུང་གྲངས་ ༨༠ ཕེབས་

པའི་གཟིམ་ཆུང་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབུལ་
ལ་ཐུགས་དགྱེས་ཚོར་ཆེན་པོ་བྱུང་སྐོར་དང།
༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་རྗེ་དགེ་འདུན་
རྒྱ་མཚོ་ནས་བཟུང་སྐུ་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་

ཐོག་མར་དབུ་ཚུགས་ཤིང་། དེ་རྗེས་༸རྒྱལ་
དབང་སྐུ་ཕྲེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་
མཆོག་ནས་འབྲས་སྤུངས་སུ་གསང་སྔགས་
ཕོ་བྲང་ཞེས་སྐུ་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་ཕན་
བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་དངོས་སུ་ཕྱག་བཏབ་
ཅིང། ༸རྒྱལ་དབང་མཆོག་དང་སོག་པོའི་
རྒྱལ་པོ་ཨལ་ཐན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་བརྟན་
པའི་ཞབས་རིམ་དུ་གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་མའི་
ཆོ་ག་སྨིན་སྒྲུབ་མཛད་པའི་དབང་གིས་རྣམ་
རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་ཞེས་མཚན་ཐོགས་ཚུལ་དང།
༸རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་དུས་སུ་གྲྭ་
ཚང་འདི་ཉིད་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། ལྷག་པར་
ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལར་༸རྒྱལ་བའི་ཆིབས་ཞབས་
སུ་གནས་སྤོས་ཀྱིས་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལར་བརྟན་

བཞུགས་གནང་བས་རྩེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་ཞེས་
མཚན་ཐོགས་པ་དང་། གྲྭ་ཚང་འདི་ཉིད་ལ་
གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོ་ག་སྣ་མང་འཛུགས་པར་
མཛད་པ། ༸རྒྱལ་དབང་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་

མཚོའི་སྐུ་དུས་སུ་སོག་པོ་འཇུན་གར་བའི་བྱེད་
བབ་ཀྱིས་གྲྭ་ཚང་གི་སྐུ་ཞབས་མང་པོ་ཞིག་སྐུ་
སྲོག་དཀྲོངས་པ་དང་། གྲྭ་ཚང་འདི་ཉིད་ཐོར་
ཞིག་ཉམས་རྒུད་སོང་ཚུལ། དེ་རྗེས་༸རྒྱལ་
དབང་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་
སྐུ་དུས་སུ་རྒྱུད་གྲྭ་སྨད་སྟོད་ནས་གྲྭ་གཞོན་སྐོང་
འགུགས་ཀྱིས་བསྐྱར་འཛུགས་མཛད་ཅིང།
ལྷག་པར་ཆོ་ག་ཕྱག་ལེན་རྣམས་རྒྱུད་སྨད་
ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་གསར་འཛུགས་མཛད་པ་
དང་། ལྷག་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་དུས་
ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཆོ་ག་གསར་འཛུགས་མཛད་
པ་ནས་དུས་འཁོར་གྲྭ་ཚང་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་
སྲོལ་བྱུང་ཞིང་། ༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་གོང་མའི་སྐུ་
དུས་དང་། ཡང་སྒོས་༸རྒྱལ་དབང་གང་ཉིད་

ཀྱི་སྐུ་ན་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་གྲྭ་ཚང་གི་སྐུ་
ཞབས་དམིགས་བསལ་གྱི་ཐུགས་འདྲིས་དང།
གསོལ་གཟིམ་མཆོད་གསུམ་གྱི་འགྲོ་ལུགས་
སོགས་མདོར་ན་༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་
བྱོན་དང་སྐུ་བཅར་རྣམ་རྒྱལ་
གྲྭ་ཚང་དབར་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་དང་། བྱུང་
རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་ཞིབ་
ཕྲའི་བཀའ་སློབ་སྩལ། མགོན་
པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གི་བླ་ན་
མེད་པའི་དགོངས་བཞེད་ཀྱིས་
ཐེངས་འདིར་གཟིམ་ཆུང་བརྟན་
བཞུགས་བསྟར་འབུལ་གྱི་སྔོན་
འགྲོར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་
གསུང་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་
བཀའ་ཆོས་སྩལ་ཏེ་མ་འོངས་
པར་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་དང་།
གཞན་ཡང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་དྲང་
ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་དབུ་མའི་སྐོར་
རྣམས་ལ་མུ་མཐུད་སློབ་སྦྱོང་དང་ཉམས་ལེན་
གནང་གལ་ཆེ་སྐོར་སོགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་བཀའ་
སློབ་ཟབ་རྒྱས་སྩལ།
བཀའ་ཆོས་གྲུབ་རྗེས་གཙུག་ཏོར་
རྣམ་རྒྱལ་མའི་ཆོ་གའི་ཐོག་ནས་གཟིམ་ཆུང་བརྟན་
བཞུགས་བསྟར་འབུལ་གྱི་མཛད་སྒོ་དངོས་གཞི་
བསྐྱངས་པ་དང་།ཞལ་འདོན་མཆོད་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་
པ་རྣམས་གསུངས། དངོས་གཞི་སློབ་དཔོན་
ལྷར་བསྐྱེད་ནས་མཆོད་བསྟོད། ཚེ་ཁྲིད་བརྒྱུད་
པའི་བླ་མའི་ཐུགས་དམ་བསྐུལ་བ་སོགས་སོང་
ནས། དབུ་བཞུགས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
ནས་གསོལ་འདེབས་མནྜལ་འདེགས་འབུལ་དང།

ཞལ་འདོན་ཚིག་བསྟུན་གྱིས་སྐུ་རྟེན་དང་། གསུང་
རྟེན། ཐུགས་རྟེན། བུམ་པ། རིགས་ལྔའི་མཚན་
མ། བཀྲ་ཤིས་རྫས་བརྒྱད། རྟགས་བརྒྱད་བཅས་
ཕུལ་གྲུབ་རྗེས་དབུ་བཞུགས་གྲྭ་ཚང་མཁན་རིན་
པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་མནྜལ་བརྟེན་གསུམ་འདེགས་
འབུལ་དང་མཇལ་ཁ་ཞུས། རིམ་བཞིན་གྲྭ་ཚང་
གི་མཁན་ཟུར་རྣམ་གཉིས་དང་། སྐུ་ཞབས་བགྲེས་
པ་དྲུག དབུ་མཆོད་གསུམ་བཅས་འབྲེལ་ཡོད་
རྣམ་པས་མཇལ་ཁ་ཞུས། འབུལ་དངོས་བསྟར།
༸རྒྱལ་བའི་ཞབས་བརྟན་གསུང་གྲུབ་མཚམས།
གཏང་རག་མནྜལ་སྐབས་གྲྭ་ཚང་སྐུ་ཞབས་སློབ་
ཟུར་ཐུབ་བསྟན་མཆོག་ལྡན་ལགས་ནས་མནྜལ་
རྟེན་གསུམ་འདེགས་འབུལ་ཞུས། ཆོག་གཞུང་
ལྟར་ཤིས་བརྗོད་དང་རིས་མེད་བསྟན་རྒྱས་
སྨོན་ལམ། ཉི་གཞོན་འཆར་ཀ།བསྟན་འབར་མ།
བཅས་གསུང་འདོན་གྲུབ་མཚམས་ཀ་ཁྲི་སྒྲོགས།
བདེན་ཚིག་སྨོན་ལམ་བཅས་གསུངས་ཏེ་མཛད་
སྒོ་དངོས་བཞི་གྲུབ་པ་དང་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྔར་བཞིན་གཟིམ་ཆུང་དུ་
གདན་འདྲེན་ཞུས་ཏེ་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབུལ་
ཡོངས་སུ་ལེགས་པར་གྲུབ།བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་
འབུལ་མཚོན་གཙོ་བོར་༸རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་
བྱོན་གྱི་གསུང་འབུམ་དཔེ་ཚོགས། ཞེས་༸རྒྱལ་
དབང་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ནས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་
པོའི་བར་གསུང་འབུམ་པོད་གྲངས་ ༨༠ ཐམ་པ་
ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཞུས་པ་བསྟར་འབུལ་དང་བཅས་
མགོན་པོ་གང་ཉིད་ནས་དབུ་འབྱེད་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་
ཆེ་བ་མཛད་ཡོད། ཐེངས་འདིའི་བརྟན་བཞུགས་
བསྟར་འབུལ་སྐབས་སུ་གཞིས་བྱེས་རྣམ་ཟུར་
ཞལ་གྲངས་ ༡༠༩ ཙམ་མཉམ་འཛོམས་ཐུབ་པ་
བྱུང་ཡོད་པ་བཅས།།

སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གི་ལོ་གསར་འཚམས་འདྲི། ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་དཔའ་བོའི་རྡོ་རིང་དབུ་འབྱེད།
༄༅། །བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༢ རབ་གནས་ཤིང་ལུག་ལོའི་གནམ་ལོ་གསར་དུ་བཞད་པའི་དགའ་སྟོན་ལ། བཀའ་ཤག་
དང་། སྲིད་སྐྱོང་སྒེར་གྱི་ངོས་ནས། གཞིས་བྱེས་བོད་རིགས་སྤུན་ཟླ་ཡོངས་ལ་འཚམས་འདྲིའི་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་
ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ལོ་གསར་སྐབས། ནང་མི་སྤུན་མཆེད་ཚང་མ་མཉམ་དུ་འཛོམས་ནས་དགའ་དགའ་སྤྲོ་སྤྲོ་བྱ་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་
ཅིག་ཡིན་དུས། ལོ་གསར་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཕྱོགས་དང་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་བྱེད་སྒོ་ཁག་ལ་ཚང་མས་མཉམ་ཞུགས་གནང་
གི་ཡོད་རེད། དེ་བཞིན་མི་ཐོག་གཞོན་པ་ཚོས་ཆོས་ཕྱོགས་དང་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་བྱེད་སྒོ་དེ་ཚོར་ཐུགས་སྣང་གིས་མཉམ་
ཞུགས་གནང་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག ང་ཚོ་ཚང་མས་ཤེས་གསལ་ལྟར། བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀར། ཕྱི་ལུས་པོའི་ཐོག་ནས་ལོ་གསར་པའི་སྤྲོ་སྐྱིད་བཏང་གི་ཡོད་ནའང་། ནང་སེམས་པའི་ཐོག་ལ་བོད་ས་ཡོངས་རྫོགས་བཙན་བཟུང་འོག་ལ་གནས་ཏེ། ད་ལྟའང་ཛ་དྲག་དང། ཆེས་དམ་བསྒྲགས་ཀྱི་ཡ་ང་བའི་གནས་སྟངས་ཤིག་གི་འོག་བསྡད་ཡོད་དུས། ད་བར་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་དུ་ལུས་སྲོག་བློས་བཏང་གནང་མཁན་གྱི་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་ཡོངས་དང། ད་ལྟའི་ཆར་རྒྱ་ནག་གི་བཙོན་ཁང་ནང་མནར་གཅོད་མྱོང་བཞིན་པའི་བོད་རིགས་སྤུན་ཟླ་རྣམས་ང་ཚོས་ནམ་ཡང་བརྗེད་ཐབས་མེད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ དེ་ང་ཚོས་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཞུ་རྒྱུའི་ལོར་སྲུང་བརྩི་ཞུས་པ་རེད། ལོ་འདིའི་ནང་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགུང་གྲངས་ ༨༠ ལ་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད། དེ་འདྲ་སོང་ཙང་། སྐུའི་གྱ་སྟོན་ལ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབུལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༦ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༤ ནས་གནས་མཆོག་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན་ཐེངས་ ༣༤ པ་དེ་བསྩལ་རྒྱུའི་བཀའ་བཞེས་བཟང་པོ་ཐོབ་ཡོད་པ་ནི། གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཙམ་དུ་མ་ཟད། སྐྱེ་འགྲོ་གྲངས་ལས་འདས་པར་བསོད་ནམས་ཀྱི་གོ་སྐལ་བཟང་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་འདྲ་སོང་ཙང་། བསོད་ནམས་བསག་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་ལས་ལ་བརྩོན་རྒྱུ་དང་། ལྷག་པར་དུ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་བརྟན་པ་དང་། ཐུགས་བཞེད་མ་ལུས་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་ཆེད། བོད་མི་ཡོངས་ནས་ད་བར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས། ཆོས་སྲིད་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་ཕེབས་པ་རྣམས། ཉམས་ལེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱ་རྒྱུ་དང་། ཆིག་སྒྲིལ། གསར་གཏོད། རང་ཁ་རང་གསོ་བྱ་རྒྱུའི་བཀའ་ཤག་གི་གཞི་རྩའི་ལྟ་གྲུབ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས། བོད་མིའི་མངོན་འདོད་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་སྒོ་ནས་མུ་མཐུད་འབད་བརྩོན་སྔར་བཞིན་བྱ་དགོས། མཐའ་དོན་སླར་ཡང་ལོ་གསར་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་བཀྲིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ལྷན་རྒྱས་ཚང་མ་སྐུ་ཁམས་བཟང་ལ། གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་ཀྱི་སྐལ་བཟང་གི་ཉི་མ་མྱུར་དུཤར་བའི་སྨོན་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་ ༩ པའི་ཐོག་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སྦེལ་ཀོབ་གཞིས་གྲོང་དང་པོར་བོད་ཀྱི་རོལ་དབྱངས་མཐུན་ཚོགས་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོའི་རྡོ་རིང་དབུ་འབྱེད་ཀྱི་མཛད་སྒོ་ཞིག་ཚོགས་ཡོད་འདུག དེ་ཡང་སྐུ་ཚབ་ཁག་དང་། སེར་སྐྱ་མི་མང་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་ཙམ་བཅས་ལྷན་འཛོམས་ཐོག་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་མཆོག་གིས་སྣང་གསལ་ཞལ་ཕྱེ་དང་འབྲེལ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་གླུ་བཏང། སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་དང་དམིགས་བསལ་སྐུ་མགྲོན་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོའི་རྡོ་རིང་དབུ་འབྱེད་གནང་བ་དང་། སྐུ་མགྲོན་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པས་གུས་འདུད་ཀྱི་ཁ་བཏགས་ཕུལ། དེ་ནས་བཀའ་ཤག་གི་སྐུ་ཚབ་ལུགས་བསམ་ས་གནས་འགོ་འཛིན་གྱིས་རྡོ་རིང་མཛད་སྒོ་ལ་ཆེད་དུ་གནང་བའི་བཀའ་ཤག་གི་གསུང་འཕྲིན་སྒྲོགས་སྦྱང་གནང་དོན། བོད་ཀྱི་རོལ་དབྱངས་མཐུན་ཚོགས་ནས་མ་བསྐུལ་དང་བླངས་ཀྱིས་འཁྲབ་སྟོན་སྐོར་སྐྱོད་ཀྱི་ལམ་ནས་ཞལ་འདེབས་བསྡུ་སློང་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོའི་རྡོ་རིང་བཞེངས་རྒྱུའི་ལས་གཞི་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་དང། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་དངོས་སུ་སྒོ་འབྱེད་བྱ་གཏན་ཁེལ་བར་བཀའ་ཤག་ནས་ལེགས་སོའི་བསྔགས་བརྗོད་དང་འཚམས་འདྲི་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོའི་རྡོ་རིང་བཞེངས་པའི་དགོས་དོན་སྙིང་པོ། ད་བར་བོད་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་དུ་ལུས་སྲོག་ལོངས་སྤྱོད་བློས་བཏང་གནང་དང་གནང་བཞིན་པའི་རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་རྗེས་རྣམས་རང་ཅག་སེར་སྐྱ་རྒན་གཞོན་ཡོངས་ནས་སྙིང་དབུས་སུ་བཅངས་ཏེ། ཇི་སྲིད་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་མ་གསལ་བར་དེ་སྲིད་དུ་མུ་མཐུད་ལྷག་བསམ་ཆེར་བསྐྱེད་ཀྱིས་འབད་བརྩོན་ལྷོད་མེད་བྱ་དགོས་པའི་གོ་རྟོགས་གཏིང་ཟབ་སྤེལ་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད། ཅེས་འཁོད་ཡོད། དེ་རྗེས་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་དོན། སྤྱིར་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་རྡ་རམ་ས་ལར་རྡོ་རིང་གཅིག་བཞེངས་ཡོད་པ་རེད། དེ་རིང་འདིར་རོལ་དབྱངས་མཐུན་ཚོགས་ཀྱིས་སྦེལ་ཀོབ་གཞིས་ཆགས་ལ་གཅིག་བཞེངས་པ་རེད། དེ་བཞིན་མ་འོངས་པར་གཞིས་ཆགས་ཚང་མར་རྡོ་རིང་རེ་བཞེངས་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་ཡོད། ཚང་མར་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། བོད་ནང་བྱུང་བའི་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་བོ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་ལ་ཕལ་ཆེར་བྱུང་མེད། ལྷག་པར་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་འཐབ་རྩོད་དེ་ཧ་ལས་པ་དང་ཧང་སང་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ནང་གི་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གི་གནས་ཚུལ་དེ་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་མཆོག་དང་། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་བརྒྱུད་སྐུལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད་ཅེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་བརྒྱུད་སྐུལ་བྱ་རྒྱུ་ཕར་ཞོག བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཚོའི་ལྷག་བསམ་དང་སྙིང་སྟོབས་བཤད་མི་དགོས་པ་དང་། ཐབས་བྱུས་ཀྱང་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དེ་འདྲ་འདོན་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ཁོ་རང་ཚོའི་མཛད་རྗེས་དེ་ཚོ་དེ་རིང་གི་རྡོ་རིང་འདི་བཞེངས་པའི་ཐོག་ནས་དྲན་གསོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་།།